PRODUKCIJA SULUV 2025.

Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine
The Union of Associations of Fine Artists of Vojvodina
PRODUKCIJA SULUV 2025. / SULUV PRODUCTION 2025

Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine, Srbija
The Union of Associations of Fine Artists of Vojvodina, Serbia

PRODUKCIJA SULUV 2025.

LUV. (Likovna umetnost Vojvodine)

SULUV PRODUCTION 2025

LUV. (LUV - Fine Arts of Vojvodina)

Udruženje umetnika

Uvod – Osnovna delatnost

Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine je osnovan kao *Udruženje likovnih umetnika Vojvodine* 1946. godine i jedno je od najstarijih likovnih umetničkih udruženja. Iz sastava Udruženja likovnih umetnika Srbije izdvaja se 1977. godine i dalje funkcioniše kao zasebno udruženje, a 1985. godine formira se u Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine (SULUV). Udruženje danas okuplja 612 člana od kojih je 240 bilo aktivno u 2025. godini. Od nastanka do danas, Udruženju je pripadalo više od 1000 eminentnih likovnih umetnika različitih generacija, nacionalnosti, sa još većim diverzitetom stilova, poetika u svojim umetničkim opusima.

Odlukom Ministarstva kulture informisanja i informacionog društva Udruženje 2011. godine dobija status reprezentativnog Udruženja u kulturi. Primenom Zakona o udruženjima građana i Zakonom o kulturi iz 2009. godine, SULUV je promenio način rada tako da danas nema zaposlena lica, već funkcioniše kroz mandatni tim koji rukovodi radom Udruženja i angažovanih saradnika (Predsedništvo, Umetnički savet...). Pored toga, promene se ogledaju i u načinu finansiranja, strategiji rada, organizaciji i poslovanju. Prilagođavajući se novim zakonskim okvirima, došlo je do toga da se SULUV finansira isključivo kroz projektne aktivnosti i godišnje članarine. Iz toga proizilazi da Udruženje na prvom mestu zavisi od angažovanosti i inicijative svojih članova, od redovnog plaćanja članarine, doprinosa kroz projektne aktivnosti i razne druge inicijative u cilju očuvanja zajedničkih interesa članova.

Programi Udruženja

Značaj SULUV-a se pre svega ogleda u činjenici da na jednom mestu okuplja sve relevantne autore, aktivne na polju likovne umetnosti koji stvaraju na teritoriji AP Vojvodine. Time SULUV predstavlja krovno Udruženje likovnih umetnika sa teritorije Vojvodine, a svojom politikom kvalitativne selekcije prijema novih članova, opravdava kvalitet i reprezentativnost u struci. Osim toga, u izlagačkoj aktivnosti i produkciji izložbi Udruženje promoviše stvaralaštvo vojvođanskih likovnih umetnika kroz godišnji program galerije dok se kroz program razmene organizuju gostovanja naših autora u inostranstvu. Udruženje omogućava ostvarivanje prava na rad samostalnim umetnicima, kao i prve profesionalne angažmane mladim umetnicima. Kroz program saradnje Udruženje promoviše i predstavlja aktuelne umetnike i iz regiona. Pored kompetentnosti i profesionalnosti članova i rukovodilaca projekta, Udruženje u višegodišnjoj praksi ostvaruje saradnju sa velikim brojem teoretičara umetnosti, kustosa, istoričara umetnosti, eminentnih ličnosti iz oblasti humanističkih nauka i kulture.

Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine danas u nastavku tradicije, na godišnjem nivou organizuje, producira i realizuje 30-40 događaja godišnje, koji u novijoj praksi, tačnije od 2018. godine funkcioniše kroz sledeće programe: ***Program izložbi članova Udruženja*** (samostalne i grupne izložbe članova), ***Program saradnje i partnerskih realizacija*** (razmena izložbi, programa i gostovanja kroz mrežu udruženja, realizacije događaja kroz ugovorene saradnje), ***Program recenzije*** (recenzije događaja, teoretske analize), ***Edukativnoistraživački program*** (otvoreni dijalozi, javna vođenja, predavanja i seminari), ***Program razmene i boravka*** (radna gostovanja umetnika iz inostranstva), ***Izdavački program*** (godišnja publikacija i druga stručna izdanja), ***Program Novih umetničkih praksi Udruženja*** (SMIC. Internacionalna izložba pokretnih formi), ***Program kolekcije i otkupa*** (projekat: *Slika grada*).

Produkcija SULUV 2025.

Projekat *Produkcija SULUV 2025* – LUV. (*Likovna umetnost Vojvodine*) odnosi se na godišnji prikaz aktivnosti Udruženja u kojoj su predstavljeni svi događaji realizovani u galeriji Saveza udruženja likovnih umetnika Vojvodine kao i gostovanja Udruženja u drugim domaćim i međunarodnim projektima i realizacijama. Ovi događaji se oslanjaju na pregled izložbi (*Godišnji program*), edukativno istraživački program, javna vođenja, radionice, seminare, likovne kritike i recenzije, reviziju kroz osvrt i valorizaciju umetničke kritike i teorije (*program SULUV Recenzije*), na aktivnosti rezident programa i razmene sa domaćim i stranim institucijama i udruženjima programa Artist-in-residence, kao i na saradničku mrežu (*program Saradnje*) sa drugim institucijama i udruženjima iz oblasti kulture i umetnosti i drugo.

Projekat *Produkcija SULUV 2025*, proizilazi iz želje da se kulturni događaji ožive, rezimiraju i postanu vidljivi i iz drugih uglova. Namenjen je edukaciji mladih umetnika kao i opštem edukovanju publike. Obrazac prakse treba da postane konstantna stručna analiza kulturnih događaja kroz nove promocije i publikacije, teorijske analize i otvorene dijaloge. Novi otvoreni dijalozi su primaran element savremene umetnosti i produkcije, delo (autor) bez ovakvih otvorenih dijaloga u savremenoj praksi je nedovoljno vidljiv.

Cilj ovako koncipiranog projekta, koji predstavlja program rada galerije i rad Udruženja je u objektivnom i stručnom prikazivanju savremenog vizuelnog stvaralaštva, afirmisanih lokalnih umetnika i istovremeno anticipiran kao platforma savremene umetničke scene i njeno internacionalno umrežavanje. Takođe, ključni cilj je i pregled edukativno istraživačkog programa sa fokusom na afirmaciju umetničke kritike i valorizaciju stvaralaštva, otvaranje kulturnog polja za istraživanje namenjenog članovima, umetnicima, stručnoj javnosti, studentima, istraživačima kulture. Kroz uspostavljene sporazume saradnje, cilj je umrežavanje sa međunarodnom scenom, podsticanje razvoja gostujućih programa i promovisanje mladih neafirmisanih stvaralaca i studenata.

Publikacija obuhvata prikaz programa cele sezone na godišnjem nivou, ukupno 22 realizovanih programa: *Program izložbi članova udruženja*, (6) samostalnih izložbi, (2) grupne izložbe; *Program saradnje i partnerskih realizacija* (11); *Program razmene i boravka* (2); *Program recenzije* (19); *Edukativnoistraživački program* (19).

Predstavljanje i promovisanje stvaralaštva članova Saveza udruženja likovnih umetnika Vojvodine i programa Udruženja nastalog u saradnji sa drugim institucijama i udruženjima iz oblasti kulture i umetnosti u 2025. godini;

Predstavljanje aktuelne situacije na polju savremene likovne scene zainteresovanoj javnosti;

Negovanje dijaloga između stvaralaca različitih nacionalnosti i generacija kroz realizaciju međunarodnih gostujućih manifestacija;

Promocija nove produkcije;

Promocija mladih umetnika i članova Udruženja

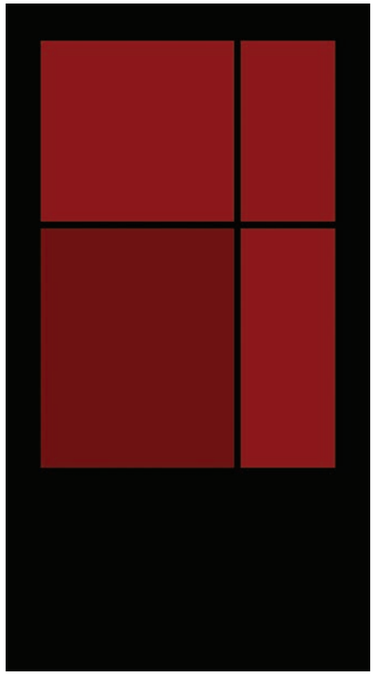
SULUV u 2025.

U ime Predsedništva Udruženja – Goran Despotovski

Događaji koji su usledili nakon pada nadstrešnice i pogibije 16 osoba u Novom Sadu, studentski i građanski protesti, kao i konstantni pritisci, biće predmet temeljnog istraživanja u društvu i umetnosti narednih godina i decenija. SULUV je reagovao na takav ambijent i okolnosti obustavom izlagačkog programa od februara do juna, dok su ostale aktivnosti i rad kancelarije neprekidno funkcionisali. Problemi koji se decenijama akumuliraju u našem društvu u velikoj meri utiču na kulturu i kulturnu politiku, u čijem okviru se nalaze i strukovna udruženja.

Udruženje se kroz svoju istoriju kontinuirano zalagalo za unapređenje društva, kulture i profesionalnih standarda. U ranijim periodima delovalo je sa statusom jednog od ključnih strukovnih aktera, iz čega je proistekao i njegov trajni doprinos razvoju u oblasti likovnih umetnosti, na osnovu kojeg mu je dodeljen položaj u vođenju poverenih poslova u više segmenata delovanja. Stečeni legitimitet u struci razvijao se na osnovu inicijativa članova Udruženja. Na taj način nastali su brojni značajni projekti, inicijative, organizacije i institucije: Galerija savremene umetnosti, Atelje 61, inicijativa za očuvanje ovih ustanova, idejni projekat ateljea na Tvrđavi i adaptacija primerena radnim prostorima, učešće u konkursima za javne skulpture, doprinos u oblasti obrazovanja i školskih udžbenika, kao i aktivno učešće u međunarodnim projektima i predstavljanju naše sredine.

Narušena pozicija struke — ovakva pozicija nije nova niti slučajna. SULUV je od početka devedesetih konstantno na rubu održivosti. Postepeno se ukidala nekada dodeljena čelna pozicija vođenja poverenih poslova, promenom Zakona o udruženjima 2009. godine izgubljena je mogućnost stabilnog finansiranja i rada zaposlenih lica u Udruženju. Funkcionisanje je postalo zavisno isključivo od sredstava dodeljenih na konkursima, što je neizvesno i utoliko loše jer dodeljena sredstva za projekte, lošim sistemom raspodele, stižu u najboljem slučaju sredinom godine, a to predstavlja ozbiljnu prepreku u radu na godišnjem nivou. Udruženje se finansira isključivo projektno i delimično od članarina, nema redovna sredstva niti zaposlena lica. Funkcionisanje je moguće jedino putem dodeljenih sredstava ministarstva RS, AP Vojvodine i Grada. Danas je jasno da su stalne promene koje su sprovodili nosioci vlasti kroz ove periode urušile osnovne postulate vrednosnog sistema u funkcionisanju strukovnih udruženja. Najpre u oblasti finansiranja, a zatim i u tretmanu umetnosti i umetnika. Pored toga, postoji niz besmislenih procedura u delovanju prema kulturi i struci, a brojni zahtevi i inicijative organizovanih udruženja nisu naišli na podršku.

Danas, kada SULUV obeležava značajne jubileje — 55 godina rada Galerije, 70. godišnju izložbu i 80 godina postojanja Udruženja — i kada i dalje daje vidljiv doprinos kulturi kroz kvalitet i obim programa u prethodnom

periodu, AP Vojvodina kao nekadašnji osnivač Udruženja ignoriše rad i uskraćuje osnovna sredstva za reprezentativni status i projekte. Na konkursima za finansiranje i sufinansiranje projekata u oblasti kulture u AP Vojvodini za 2025. godinu Savezu udruženja likovnih umetnika Vojvodine nisu dodeljena sredstva. Pored toga, nisu dodeljena redovna sredstva jedinom reprezentativnom udruženju u kulturi u oblasti likovne umetnosti u Pokrajini, što je Republika Srbija definisala rešenjem o utvrđivanju statusa reprezentativnog udruženja u kulturi za Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine pod brojem (022-05-73/2011-06 „Službeni glasnik RS", broj: 82/11), i potvrdom reprezentativnosti iz 2019. godine pod brojem (022-05-10/2019-03, 14. januar 2019, „Službeni glasnik RS", broj: 15/19).

SULUV je konkurisao sa projektima: *Godišnji program Galerije SULUV 2025* (projekat koji inače obuhvata oko 30 realizacija godišnje), *Jubilarna 70. godišnja izložba* (tradicionalna izložba koja ove godine obeležava jubilej), *Pomeraj u kodu* (projekat koji promoviše rad mladih autora u savremenim tehnologijama i koji je započet tokom godine Evropske prestonice kulture), *Produkcija SULUV 2025* (izdavački projekat koji svake godine dokumentuje rad Udruženja), te *Arhivska građa SULUV-a: osam decenija kontinuiteta (1946–2026)*, višegodišnji istraživačko-izdavački projekat koji vodi ka obeležavanju 80 godina Udruženja. Obrazloženja „komisije" svode se na ocenu da projekti „neće u dovoljnoj meri uticati na razvoj kulturnog i umetničkog života zajednice". Takođe, na početku godine svim reprezentativnim udruženjima — pa i SULUV-u — umanjena su planirana sredstva za obavljanje poverenih poslova prema samostalnim umetnicima.

Ova praksa svakako je bila prisutna u svim periodima od devedesetih do danas, u određenim oscilacijama kroz nerazumevanje važnosti postojanja ovog strukovnog udruženja. Ova godina posebno ukazuje na nelogičan i degradirajući sistem razumevanja kulture. Uz skromna sredstva i minimalne mogućnosti delovanja ostali smo prisutni zahvaljujući entuzijazmu i poslednjem preostalom poverenom poslu koji se klasifikuje kroz reprezentativnost u vođenju poslova prema statusu samostalnih umetnika. Uprkos tome, zahvaljujući umanjenim sredstvima Grada, velikom zalaganju članova i dobroj unutrašnjoj organizaciji radnih tela, Udruženje je nastavilo sa programskim aktivnostima. Od juna 2025. realizovan je 21 događaj, među kojima se ističu saradnja sa HULU Split u razmeni umetnika, rad i partnerstvo na projektu *Shared Visions (Kreativna Evropa)*, organizacija *Jubilarne 70. godišnje izložbe* i niz drugih realizacija i aktivnosti.

U novembru je na redovnoj i izbornoj skupštini verifikovan novi sastav radnih tela Udruženja — Predsedništva i Umetničkog saveta — za mandatni period 2026–2030, nakon čega je formirana nova Statutarna komisija i predložen delegat za predsednika Udruženja u mandatu 2026–2030.

Ovim se završava teška godina, a očekujemo narednu čiju prirodu još ne možemo sagledati. Naš rad do daljeg ostaje zasnovan na osnovnim principima struke i savremene umetničke prakse. Novom rukovodstvu ostavljamo kredibilan status postignut prethodnih godina i znatno manji obim obaveza zahvaljujući jasno uređenom sistemu u funkcionisanju kancelarije i izlagačkog programa, što je potvrđeno dugogodišnjim angažovanjem svih nas.

The Association of Artists

Introduction – Main Activity

The Union of Associations of Fine Artists of Vojvodina (Association) was founded as the *Association of Artists of Vojvodina* in 1946 and is one of the oldest fine art associations. In 1977, it left the *Association of Fine Artists of Serbia* continuing to operate as an independent association. 1985 saw the formation of the *Union of Associations of Fine Artists of Vojvodina* (SULUV). Today, SULUV has 612 members, 240 of whom were active in 2025. Since its foundation, the Association has gathered more than 1,000 eminent fine artists of various ages, ethnicities, honing an even greater diversity of styles and poetics in their artistic opuses.

By the decision of the Ministry of Culture, Media and Information Society, in 2011 the Association was granted the status of a representative association in culture. Pursuant to the 2009 Law on Citizens' Associations and the Law on Culture, SULUV changed the organisational structure, so today it has no employees, but a mandate team that manages its work and it engages associates (Presidency, Artistic Council...). Besides this, the changes are reflected in financing, strategy, organisation and business operations. The new legislative framework resulted in SULUV being financed exclusively through project activities and annual membership fees. Consequently, the Association depends primarily on the engagement and initiative of its members, from regular payment of membership fees, contributions through project activities and various other initiatives aimed at furthering the common interests of its members.

Programmes of the Association

The importance of SULUV is primarily reflected in the fact that it gathers all relevant authors active in the field of fine arts who create in the territory of AP Vojvodina. Thus, SULUV represents an umbrella Association of Fine Artists from the territory of Vojvodina, while its policy of qualitative selection of new membersensures it stands for high professional quality and representability. In addition, in its exhibition activities and productions, the Association promotes the creative production offine artists of Vojvodina through the programmes in the Gallery during the year, while the exchange programmeprovides a framework for organisinginternational appearances of our authors. The Association enables the independent artists to exercise their right to work, as well as the first professional engagements for young artists. Through its cooperative programmes, the Association promotes and presents current artists from the region as well. Besides the competence and professionalism of the project members and managers, the Association has been honinglong-term practical collaboration with a number of art theoreticians, curators, historians, and eminent figuresfrom the field of humanities and culture.

The Union of the Associations of Fine Artists of Vojvodina, carrying on its traditions, organises, produces and actualises over 30 events a year, recently operating (since 2018), through the following programmes: ***Exhibitions of Association Members*** (members' solo and group exhibitions), ***Cooperation and Partnership Programme*** (exchanges of exhibitions, programmes and visits through a network of associations, organisation of events through arranged cooperation), ***Review Programme*** (event reviews, theoretical analyses), ***Educational-Research Programme*** (open discussions, guided public exhibitions, lectures and seminars), ***Artists-in-Residence Programme*** (foreign artists' visits and exchanges), ***New Artistic Practices of the Association*** (SMIC. International exhibition of mobile forms), ***The Collection and Acquisition Programme*** (project: *An Image of the City*)

SULUV Production 2025

The project *SULUV Production 2025* – LUV (LUV- Fine Arts of Vojvodina) refers to an annual review of the Association's activities, which presents all the events produced in the Gallery of the Union of Associations of Fine Artists of Vojvodina, as well as the guest appearances of the Association in other domestic and international projects and productions. These events rely on an overview of exhibitions *(Annual Programme*), educational-research programme, public curatorial tours, workshops, seminars, art criticism and reviews, reviewing and evaluation of art criticism and theory (the *SULUV Review* programme), resident programme activities and exchange with domestic and foreign institutions and Associations within the Artists-in-Residence programme, as well as the cooperative network (*Cooperation Programme*) with other institutions and associations in the field of culture and arts, and others.

The *SULUV Production 2025* stems from the desire to revive cultural events, summarise them and make them visible from other angles. It is intended for the education of young artists as well as audiences in general. The practice should follow the pattern of a constant expert analysis of cultural events through new promotions and publications, theoretical analyses and open dialogues. New open dialogues are the primary element of contemporary art and production, as the work (author) without such open dialogues in modern practices is not visible enough.

The project, conceptualised in this way, which presents the work of the Gallery and the Association, is aimed at an objective and professional presentation of contemporary visual creative production of established local artists. At the same time the goal is anticipated as the platform for contemporary art scene and its international networking. Moreover, the key objective is a review of educational-research programmes focused on affirmation of art criticism and valorisation of creative production, opening of a cultural field for research intended for members, artists, professional public, students, and cultural researchers. Cooperation agreements are aimed at networking on the international scene, encouraging the development of guest programmes and promoting young emerging creators and students.

The publication includes a review of programmes from the entire season, on an annual level, which presents a total of 21 programmes: *Exhibitions of Association Members* (6) solo exhibitions, (2) group exhibitions; *Cooperation and Partnership Programme* (11); *Artists-in Residence Programme* (2); *Review Programme* (19); *Educational-Research Programme* (19).

Presentation and promotion of the work of members of the Union of Associations of Fine Artists of Vojvodina and Association's programmes produced in cooperation with other institutions and associations in the field of culture and art in 2025;
Presentation of the current situation in the field of contemporary art scene to the public;
Fostering dialogue between authors of various ethnicities and ages through guest events;
Promotion of new productions;
Promotion of young artists and members of the Association.

SULUV in 2025

On behalf of the Association's Executive Board — Goran Despotovski

The events that followed the collapse of the canopy and the death of 16 people in Novi Sad, the student and civic protests and the ongoing pressures, will be the subject of thorough examination in both society and the arts for years and decades to come. In response to this climate and such circumstances, SULUV suspended its exhibition programme from February to June, while all other activities and office operations continued uninterrupted. The long-standing problems accumulating in our society for decades have had a profound impact on culture and cultural policy, within which professional associations operate.

Throughout its history, the Association has consistently advocated for the advancement of society, culture, and professional standards. In earlier periods, it operated with the status of one of the key drivers of the profession, from which its lasting contribution to the development of the visual arts emerged, providing the foundations for its entrusted role in carrying out delegated tasks across multiple areas of activity. Its legitimacy within the profession was earned by initiatives put forward by the Association's members. Through this process, numerous important projects, initiatives, organisations, and institutions were created, such as: the Gallery of Contemporary Art, Atelier 61, initiatives aimed at preserving these institutions, the conceptual project for studios at the Fortress and their adaptation for suitable working spaces, participation in competitions for public sculptures, contributions to education and school textbooks, as well as active involvement in international projects and in presenting our local artistic community.

A weakened position of the profession — such a position is neither new nor accidental. Since the early 1990s, SULUV has been constantly on the brink of sustainability. The previously assigned leading role in carrying out delegated tasks was gradually abolished, and with the adoption of the Law on Associations in 2009, the possibility of stable funding and employing staff within the Association was lost. Operations became entirely dependent on funds awarded through public calls, which is uncertain and all the more damaging because the allocated project funds — due to a flawed distribution system – arrive, in the best-case scenario, in the middle of the year, creating a serious obstacle to annual planning and work. The Association is financed solely through project funding and partly from membership fees; it has neither regular funds nor employed staff. Its functioning is possible only through funds awarded by the Ministry of the Republic of Serbia, the Autonomous Province of Vojvodina, and the City. Today, it has become evident that the continual changes introduced by the powers that be during these periods have eroded the fundamental principles of the value system underpinning the work of professional associations — first in the area of funding, and then in the treatment of art and artists. In addition, a range of pointless procedures continue to govern the cultural sector and the profession, and

numerous requests and initiatives submitted by organised associations have gone unsupported.

Today, as SULUV marks significant milestones — 55 years of the Gallery's work, the 70th annual exhibition, and 80th anniversary of the Association — and as it continues to make a visible contribution to culture through the quality and scope of its programmes in the previous period, the Autonomous Province of Vojvodina, as the Association's long-time founder, ignores its work and withholds the basic funds required for its representative status and projects. In the calls for funding and co-funding cultural projects in AP Vojvodina for 2025, the Association of Fine Artists of Vojvodina was not awarded any funds. In addition, no regular funding was allocated to the only representative association in the field of visual arts in the Province — whose representative status in culture was determined by the Republic of Serbia through the Decision on Determining Representative Status for the Association of Fine Artists of Vojvodina (No. 022-05-73/2011-06, "The Official Gazette of the RS", No. 82/11), and confirmed again in 2019 (No. 022-05-10/2019-03, 14 January 2019, "The Official Gazette of the RS", No. 15/19).

SULUV applied to cultural funding calls with the following projects: *the SULUV Gallery Annual Programme 2025* (a project that normally comprises around 30 exhibitions per year), *the 70th Anniversary Annual Exhibition* (a traditional exhibition marking its anniversary this year), *Move in Code* (a project that promotes the work of young authors in contemporary technologies, initiated during the year of the European Capital of Culture), *the SULUV Production 2025* (a publishing project that documents the Association's work each year), and the *Archival Materials of SULUV*: Eight Decades of Continuity (1946–2026), a multi-year research and publishing project leading up to the celebration of the Association's 80th anniversary. The rationale of the "commission" amounted to the assessment that the projects "will not sufficiently influence the development of the cultural and artistic life of the community." Furthermore, at the beginning of the year, the planned funds for carrying out delegated tasks for independent artists were reduced for all representative associations — including SULUV.

This practice has been a consistent feature since the 1990s onwards, with an oscillating level of lack of understanding the importance of this professional association. This year particularly highlights an illogical and degrading system of understanding culture. With modest funds and minimal operational capacity, we have remained active thanks to enthusiasm, as well as the last remaining delegated task entrusted to us under the Association's representative status in managing affairs related to independent artists. Despite this, thanks to the reduced funds provided by the City, the strong commitment of the members, and the good internal organisation of the working bodies, the Association continued with its programme activities. Since June 2025, 21 events have been realised, including the collaboration with the HULU Split in artist exchange, the work and partnership on the Shared Visions project (Creative Europe), the organisation of the 70th Anniversary Annual Exhibition, and numerous other projects and activities.

In November, the regular and electoral assembly verified the new composition of the Association's working bodies — the Executive Board and the Artistic Council for the 2026–2030 mandate period, after which a new Statutory Commission was formed and a delegate was nominated for the position of President of the Association for the 2026–2030 term.

This brings a difficult year to a close, as we look ahead for the next, whose course and nature remains uncertain. For the time being, our work will continue to be guided by the fundamental principles of the professionalism and contemporary artistic practice. We leave to the new leadership a credible status achieved over the previous years and a significantly reduced scope of obligations, thanks to a clearly organised system governing the operations of the office and the exhibition programme — a system validated through the long-standing commitment of all of us.

Program izložbi članova Udruženja

Program izložbi članova Udruženja (samostalne i grupne izložbe članova) u galeriji SULUV, kroz višedecenijsku praksu Udruženja prezentuje stvaralaštvo i novu produkciju članova Udruženja. Kriterijumi za izbor sadržaja programa definisani su na osnovu konkursne aplikacije i stručne odluke Umetničkog saveta koji čine članovi Udruženja: Mujo Alagić, Andrea Palašti, Nemanja Milenković, Bojan Novaković, Mladen Stojanović.

Members Exhibitions Programme

Members Exhibitions Programme (solo and group exhibitions) has been decennial practice of the Association to present the works and new productions of the members of the Association. The selection criteria for the Programme are defined based on the applications and the expert decision of the Artistic Council: Mujo Alagić, Andrea Palašti, Nemanja Milenković, Bojan Novaković, Mladen Stojanović.

Laslo Antal

Lica anksioznosti

18 – 31. januar 2025

Laslo Antal je multidisciplinarni umetnik. Diplomirao je na Akademiji umetnosti u Novom Sadu 2007 godine, master diplomu stekao 2012. godine na Univerzitetu umetnosti u Berlinu (UDK), kao i zvanje „Meisterschüler“ 2014. godine. Od 2010. godine živi na relaciji Berlin - Beograd, radeći na različitim ličnim i angažovanim projektima od kojih se izdvaja višegodišnja saradnja sa norveškom pozorišnom trupom *Vinge-Müller*, u produkciji berlinskog *Volksbühne-a*, kao i saradnja sa londonskim *The Architectural Review*. Paralelno je razvijao svoje muzičke projekte *Sixth June* i *Diesein*. Laslo ima redovnu izlagačku aktivnost od 2006. godine, i do sada je izlagao na 15 samostalnih i nekoliko kolektivnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Dobitnik je mnogih nagrada i priznanja za svoje stvaralaštvo.

lasloantal.com

Vizuelni dnevnici kao izazov i simbol današnjice

SULUV Recenzija | Sunčica Lambić Fenjčev

Još od antičkih vremena ljudi su imali potrebu da ostave svedočanstva o sebi, svetu i događajima koji ih okružuju u vidu dnevnika, memoara, hronika i sličnih ličnih ispovesti i sećanja u pisanom obliku. Umetnici su takođe često tokom istorije vodili neke vrste likovnih dnevnika koji su se uglavnom sastojali od beležaka, skica, pripremnih crteža koji su iskazivali ideje o nastanku nekog dela i koji su istoričarima umetnosti i drugim stručnjacima naknadno omogućavali uvid u tok misli jednog stvaraoca i služili kao relevantan, pre svega, dokumentarni materijal u tumačenju jednog umetničkog dela. Savremena umetnost ovakvoj vrsti izražavanja pridaje sasvim drugi značaj, veoma često takve vrste vizuelnih iskaza dobijaju ne samo umetnički status, već jesu samostalno umetničko delo. Mnogi savremeni umetnici imaju potrebu da svoju svakodnevicu ovekoveče kroz neke forme vizuelnih dnevnika. Veoma često, uz pomoć savremenih tehnologija, umetnici pribegavaju fotografisanju najčešće sopstvenog tela ili drugih formi nestalne prirode, poput američkog fotografa Karla Badena koji je svakodnevno fotografisao sopstveno lice tokom tri decenije želeći da zabeleži proces starenja i prolaznosti. Ovde se nameće paralela sa filmom „Velika lepota“ Paola Sorentinija u sceni susreta glavnog lika sa umetnikom koji izlaže sopstvene portrete od detinjstva do odraslog doba nastale svakodnevnim fotografisanjem koji se u kontekstu filma između ostalog tumače i kao kritika savremenog društva koje neguje kult ega, narcisoidnosti i večite mladosti. Savremeni umetnici kod nas forme vizuelnih dnevnika vrlo često koriste da kroz predstavu intimnih trenutaka iskažu svoje stavove o trenutnoj društvenoj i političkoj stvarnosti.

Za razliku od većine umetnika koji se vizuelno izražavaju kroz formu dnevnika koristeći uglavnom fotografiju kao medij, Laslo Antal za svoj izraz bira klasične likovne tehnike. Njegovi vizuelni dnevnici mahom predstavljaju portrete, ali umetnik je za medij izražavanja izabrao kolaž, tehniku kojom su se u velikoj meri koristili dadaisti želeći da na taj način iskažu povezanost svog dela sa sadašnjim trenutkom odnosno da aktualizuju sopstvene društvene, političke i umetničke stavove koje su izražavali u svojim radovima. Kolaž je, naročito od pronalaska fotografije postao jedno od najdirektnijih umetničkih sredstava za iskazivanje stavova socijalne prirode, čak i u skečevima legendarnog „Letećeg cirkusa Monti Pajtona“ korišćen je animirani kolaž kao medij oštroumne kritike i ismevanja apsurdne svakidašnjice. Kolaži Lasla Antala ne predstavljaju samo portrete, oni predstavljaju trenutke i događaje iz svakodnevice umetnikovog života, lepe ili ružne, duboko intimne i lične, ali neminovno povezane, nerazdvojne sa društveno-političkom sredinom koja ga okružuje. Svedenost kompozicije, simplifikovanost formi i ekspresija čistih bojenih polja direktno izražavaju njihovu kompleksnu vezu ujedno preispitujući različite teme koje se tiču identiteta, emocija, sećanja. Prevodeći svoje likove iz medija kolaža u medij slike umetnik stavlja akcenat na njihov psihološki karakter, na unutrašnji, spolja često nevidljivi život, svodeći ih gotovo na simbole današnjice. Izlažući javnosti ova dela pod nazivom „Lica anksioznosti“ umetnik postavlja svoje vizuelne dnevnike u širu društveno-političku stvarnost podvlačeći jasnu

paralelu između njih i dajući nam konkretnu sliku aktuelnog trenutka u kojem svaki pojedinac postaje ranjiv i podložan patnji i strahu. Laslo Antal je sebi zadao jedan veoma zahtevan umetnički zadatak, zadatak koji traži veliku požrtvovanost, disciplinu i doslednost, baš zbog medija u kojima se izražava, da svaki dan do kraja života izvede jedan rad u okviru umetničkog projekta vizuelnih dnevnika, što se, u izvesnom smislu, može shvatiti i kao svojevrsni hepening koji, sprovodeći se kroz društvene mreže ostvaruje sopstveni život i aktivnu interakciju sa publikom. Ovim Laslo Antal ujedno istražuje potencijalnu ulogu umetnika u saosećajnom prihvatanju, spoznaji i ublažavanju ljudskih trauma. Dela izvedena u klasičnom mediju ovom umetničkom akcijom dobijaju savremeni kontekst i omogućavaju istraživanja dubljih veza između privatnog/intimnog i javnog prostora otvarajući mogućnosti za mnogobrojna tumačenja i sagledavanja jednog umetničkog koncepta kroz različite prizme i perspektive.

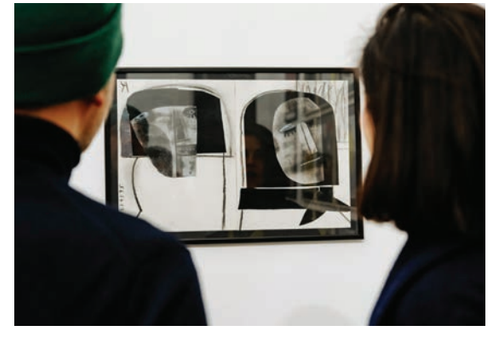

Pre sedam godina, otpočeo sam umetnički projekat *Vizuelni dnevnik*, u okviru kog svakoga dana kreiram po jedan kolaž istog formata (36 x 28 cm), koristeći se svojim crtežima i slikama, i na taj način oslikavam trenutke iz svog života. Ovim projektom se poteže pitanje o identitetu, o tome šta se događa sa intimom jednom kada je podeljena sa javnošću, o nekonzistentnosti pamćenja i o ulozi umetnika u razumevanju i zaceljivanju duševnih rana, stoga ne prikazuje isključivo trenutke sreće, lepote i uspeha, već i one koji su neprijatni, bolni ili kojih se stidimo. Od 2023. godine deo projekta postaju i radovi na platnu, srednjih i velikih formata, koji likove izmešta iz svakodnevnih dešavanja i veći fokus stavlja na ono što se krije iza ljudskog lika i unutar naših psiha. Težim da na najjednostavniji način, uz pomoć simboličkog predstavljanja ljudske figure, koristeći se veoma sličnim stilskim elementima, prikažem dubine ljudske patnje i radosti. Ovaj projekat nastavljam da radim svaki dan do kraja svog života.

Irena Kovač

KONTAKT

9 – 27. jun 2025.

Irena Kovač rođena je u Kikindi 1992. godine. Završila je osnovne studije na Akademiji umetnosti u Novom Sadu, odsek Slikanje. Započinje svoje izlagačko iskustvo još kao student i izlaže, kako samostalno tako i na kolektivnim izložbama, u zemlji i inostranstvu. Bila je učesnica, ali i koordinator više umetničkih projekata. Sarađuje sa Centrom za likovnu i primenjenu umetnost *Terra*, gde je trenutno jedan od članova umetničkog saveta godišnjih izložbi. Dobitnica je više značajnih priznanja za svoj umetnički rad, između ostalih nagrada *Mali Princ* i *Likovna Jesen*. Od 2020. postaje članica SULUV-a. Status samostalne umetnice dobija 2022. godine. Trenutno živi i radi u Kikindi. Svoj umetnički koncept iskazuje kroz različite likovne tehnike vodeći se kolažom kao osnovnim principom i načinom komponovanja. Mediji kojim se najčešće koristi su kolaž, ulje ili akril na platnu. Radove karakteriše određena doza humora, suptilna ironija, ali i poetičnost. Bavi se različitim pitanjima baziranim na ličnim, ali i sveopštim situacijama.

Kontakt

SULUV Recenzija | Nela Tonković

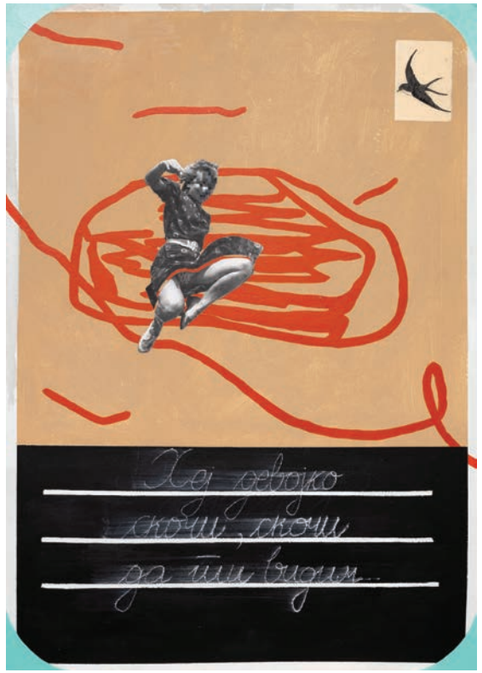
Izložba *Kontakt* Irene Kovač suočava nas sa složenim, zagonetno poznatim svetom u kojem se prepliću pojmovi, reči i prizori čiji sklopovi pogled posmatrača zadržavaju u prostoru između svesnog i podsvesnog. Prepoznatljivim rukopisom autorke sklopljen je čitav niz radova koji aktivno komuniciraju jedan sa drugim, nadovezujući se oblicima, postavkama i atmosferom, gradeći tako neprekinut tok i oblikujući čitavo polje u kojem je moguće ostvariti kontakt. Irena Kovač u radovima ostavlja dovoljno praznina da posmatrač u njih uđe, ali i dovoljno jasnih znakova da ga blago usmeri. Figure, fragilne strukture i simbolički detalji deluju kao da izranjaju iz istog unutrašnjeg pejzaža, noseći ritam koji je istovremeno meditativan i nemiran. U tom ritmu javlja se osećaj prisnosti – kao da gledamo prizore koji su nam odnekud već poznati, a ipak uvek izmiču doslovnom tumačenju.

Kontakt koji se ovde ostvaruje nije samo motiv ili tema, već proces: tiho približavanje, prepoznavanje, kratko zadržavanje u međuprostoru. Kroz pažljivo složene kompozicije, autorka gradi intiman prostor koji poziva na sporiji pogled i na otvorenost prema onome što se ne može odmah imenovati, ali se može osetiti.

Dodir bosih stopala po travi-uzemljenje.
Spajanje neba i zemlje.
Susret pogledima. Rukovanje.
Zagrljaj. Sve vrste dodira.
Kada se žice spoje.
Brojevi u adresaru.
Kad se čujete telefonom, ili dopisujete.
Sticanje novih veza.
Prikazivanje umeća javnosti.
Mesto gde se dve površine dotiču.
Naziv je pesme.
Naslov je filma.
Može da se prekine.
Može biti na daljinu, a može biti i virtuelan.
Kad se razumete u tišini.
Pre nego što se upali auto.
Kada se psi njuškaju. Intuicija.
Svest i podsvest.
Kada gljive komuniciraju svojim električnim signalima.
Odnos prema svetu.
Veza između svih stvari.
Kontakt sa sobom.

Tibor Lazar

AGE OF PREDATORS

21. jul – 8. avgust 2025.

Tibor Lazar je svoje osnovne i postdiplomske studije završio na Akademiji umetnosti u Novom Sadu. Bio je učesnik postdiplomskog programu u Švajcarskoj na *Ecole Cantonale d'Art du Valais*. Već od studentskih dana nagrađivan za svoj umetnički rad. Redovno izlaže svoja dela samostalno kao i na grupnim izložbama i sajmovima umetnosti. Prisutan je na domaćoj kao i na međunarodnoj sceni. Bio je učesnik rezidencijalnog boravka *GLO'ART* u Belgiji. Dva puta je predstavljao Srbiju na međunarodnom umetničkom događaju *NordArt* u Nemačkoj. U njegovom opusu su prisutni razni mediji: slike, crteži, art objekti, instalacije.

„Age of Predators" – izložba Tibora Lazara

SULUV Recenzija | Tamara Kucor

Izložbom „Age of Predators" Tibor Lazar nastavlja svoja umetnička istraživanja i promišljanja vizuelnih i kulturnih slojeva teritorije današnje Vojvodine s kraja 19. veka – prostora koji u velikoj meri određuje njegovu umetnost. Lazarov povratak *belle époque*-u ne funkcioniše kao sentimentalno prizivanje prošlosti, već kao preispitivanje vremena u kojem su industrijalizacija, kulturni uspon i formiranje građanske klase stvorili specifičnu estetiku (kvazi)otmenosti. Tu „otmenost" građanstvo je najčešće realizovalo kroz masovno dostupne, šablonske, pa možemo reći i kič predmete. Upravo iz ove vizuelne tradicije Lazar izvlači najkarakterističnije motive i na njima gradi svoj prepoznatljiv slikarski jezik. Vojvodina je, kako sam Lazar naglašava, istorijski pripadala periferiji velikih kulturnih centara. Ideje, slike i predmeti stizali su posredno, često kao kopije ili slobodne interpretacije originala. Na zidovima građanskih kuća visili su radovi koji su bili svojevrsni „prevodi" nekih velikih uzora i u tom prevođenju gubio se izvorni smisao, ali se zato u tim nesavršenim transpozicijama rađao autentičan lokalni izraz. Upravo te „greške u prevodu" su za Lazara najintrigantniji i čine temelj njegovog istraživanja.

Istorijsko-umetničke reference u njegovom radu kreću od barokne flamanske mrtve prirode, čiji raskošni prikazi izobilja uvek nose tiho upozorenje o prolaznosti (*memento mori*), pa sve do svojevrsnog proto-pop- art senzibiliteta koji je nastao pojavom serijske industrijske proizvodnje. Porcelanske figurice, gobleni, tapiserije i stare porodične fotografije – nekadašnji kurioziteti građanskih salona – u Lazarevim slikama postaju materijalno svedočanstvo o krhkim vrednostima i o iluziji blagostanja. Ovi predmeti funkcionišu kao rani modeli današnjeg sveta, u kome se iza sjajnog „izloga" često krije vrlo malo stvarnog sadržaja. Lazar tako suptilno povezuje dva istorijska trenutka: nekadašnji građanski napor da se stvori slika otmenosti i savremenu opsesiju spoljašnošću i vidljivošću u kojoj privid neretko nadvladava sadržinu.

I sam slikarski postupak nadopunjuje ovu misao. Lazar sliku gradi u slojevima: najpre postavlja monohromnu crno-belu osnovu koja upućuje na ključni tehnološki izum 19. veka, na fotografiju u njenom ranom, bezbojnom obliku. Ta paleta sivila priziva duh starih porodičnih portreta, retuširanih i delimično kolorisanih da bi se prikrila nesavršenost i stvorila skromna iluzija boje. Završni lazurni tonovi, nalik pretku današnjeg „fotošopa", povezuju te prve pokušaje vizuelnog doterivanja sa savremenim, mnogo složenijim manipulacijama slike.

Sam naziv izložbe „Age of Predators" otvara prostor za drugačije čitanje: kroz motive devetnaestovekovne građanske ikonografije Lazarevo slikarstvo podseća na često nevidljive odnose moći koji oblikuju naš svakodnevni život. Zbog te slojevitosti, izložba nije puko evociranje jednog vremena, već i promišljanje trenutka u kojem danas živimo, vremena u kojem se slika stvarnosti stalno nanovo oblikuje, doteruje i prilagođava.

Svoj rad započinjem referišući upravo na svoje mesto porekla, na teritoriju današnje Vojvodine sa kraja devetnaestog veka, koju smatram inspirativnom zbog duha vremena - industrijalizacije i kulturološkog prosperiteta, ali i razvoja dvorske i građanske arhitekture. U duhu tog vremena bavim se reinterpretacijom goblena, tapiserija, starih porodičnih fotografija, porcelanskih figura, koje su nekada krasile vitrine i salone građanskih kuća. To je skromna scenografija zlatnog doba, jeftine sitnice, koje je građanski sloj, zahvaljujući industralizaciji, skoro masovnoj produkciji mogao sebi da priušti, stvarajući tako utisak bogatstva i otmenosti. Industrijska revolucija i serijska proizvodnja nosi u sebi klicu potrošačkog društva i *proto-Pop arta*. Masovno proizvedene porcelanske figure anticipiraju Warholove serije printova namenjene masovnom konzumiranju umetnosti.

Maja Gajić

REZIDUALNA POLJA

11 – 29. avgust 2025.

Maja Gajić je vizuelna umetnica iz Novog Sada. U svom radu spaja slikarstvo, crtež, grafiku i instalacije, oslanjajući se isključivo na organske i pronađene materijale. Doktorirala je na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu, gde je završila osnovne i master studije. Izlagala je na više od 70 izložbi u Srbiji i inostranstvu, uključujući 15 samostalnih. Učestvovala je u brojnim rezidencijama, kao što su Cité des Arts u Parizu i Guanlan Printmaking Base u Kini. Radi kao profesorka crtanja i slikanja u Školi za dizajn *Bogdan Šuput* u Novom Sadu.

Priroda kao koncept

SULUV Recenzija | Sunčica Lambić Fenjčev

Postupak nastanka slika iz ciklusa „Rezidualna polja“ Maje Gajić nosi reminiscencije na različita istraživanja istorijskih avangardi: kubističke prostorne eksperimente, Matisove papiers colles, nadrealističko organsko-apstraktno krilo, dadaističko načelo slučaja, enformelističku izražajnost materije, konceptualnu umetnost… Proces rada je suštinski za razvoj i razumevanje ovih slika. Nadovezujući se na ranija dva ciklusa, grafičke serije radova „Botanical Rhapsody“ i „Void spaces“ umetnica stvara/gradi slike koje, iako zasebna dela, dobijaju na potpunosti i suštinskom značenju uvidom u prethodna dela i postupke rada na njima. Na slikama uočavamo organizaciju prostora pomoću obojenih površina, njihovim kontrastom i jukstapozicijom. Deluju kao uvećane, monumentalne organske forme otisnute na obojenu površinu platna čime referiraju na prethodne cikluse odnosno mešanje i uklapanje načina postupka i vizuelne predstave dva umetnička medija: grafike i slikarstva. Crtež je naglašen, negde minuciozan, a linije-konture su dominantne, stvarajući apstraktne površine koje asociraju na biljni svet, odnosno na prirodu, poput neobičnog, impresivnog herbarijuma. Eksperimentalni pristup prethodnih ciklusa ovde je još više evoluirao – u skladu sa svojom idejom umetnica ove slike materijalizuje prirodnim pigmentima dobijenim iz svoje unutrašnje i spoljašnje okoline, od najčešće već jednom upotrebljenih biljaka ili njihovih proizvoda. Materija je opipljiva, ona stvara reljefnost na kojoj uočavamo bogatu i raznovrsnu teksturu prirodnih elemenata iskorišćenih kao slikarski materijal. Za razliku od dadaističkih principa slučaja ovde umetnica sve delove slike, poput slagalice, pažljivo odabira i precizno kombinuje, stvarajući ornamentalne, ritmične, ali harmonične kompozicije. Princip i proces rada nisu bitni samo zbog umetničkog eksperimenta, oni predstavljaju samu ideju, koncept i suštinu izložbe. Način rada umetnice posledica je i potreba njenih promišljanja na temu aktuelnih i nagomilanih ekoloških problema današnjice, naročito otpada i pruža jedno od mogućih rešenja, ali ujedno upozorava i opominje. Kroz mešavinu više tradicionalnih likovnih disciplina i njihovog načina reprezentacije, ali radom sa prirodnim materijalima koji odlikuju nove umetničke forme Maja Gajić je kroz klasičnu sliku progovorila savremenim umetničkim jezikom iskazujući nedvosmislenu poruku posmatračima. Poput mnogih savremenih umetnika njena zabrinutost za budućnost prirode i čoveka manifestuje se ne samo kroz pojedinačan umetnički rad ili ciklus već umetnica ambijentalnom postavkom uvodi prirodu u galerijski prostor. Osim slika, prisutni su asamblaži i konstrukcije u kojima možemo videti prirodu odnosno biljke u različitim formama. Naziv izložbe „Rezidualna polja“ svojom višeznačnošću takođe može isprovocirati posmatrača da se zamisli u pogledu budućnosti i onoga što ostaje ili zaostaje, taloži se za nama.

Serija slika *Rezidualna polja* proistekla je iz prethodne grafičke serije Botanical Rhapsody, koja je kroz ritam godišnjih doba beležila biljke koje jedemo, koje nas leče i koje oblikuju prostor u kom živimo. Ciklus je započet kao moj lični štampani herbarijum. Tokom rada, višak boje skidala sam papirom, ostavljajući na njemu otisak praznog prostora, tj. onoga što se ne vidi, a jednako je prisutno, kako u crtežu tako i u našem okruženju. Promišljeno preklapanje ovih površina postalo je osnova za novu seriju *Void Spaces*, koja je otvorila put ka slici. Na platnu uvećavam i transformišem te forme, dodajem i oduzimam informacije dok ne pronađem ravnotežu unutar likovnog polja. U svojoj slikarskoj praksi koristim prirodne pigmente dobijene od biljaka, začina, čajeva, kuhinjskog otpada i uglja koji pravim od orezanih grana lipe. Važno mi je da moj rad podseća na gubitke koje smo već naneli prirodi i na potrebu da se prema biljkama i svetu oko nas odnosimo pažljivije. Očuvanje i promišljeno korišćenje resursa sastavni su deo procesa.

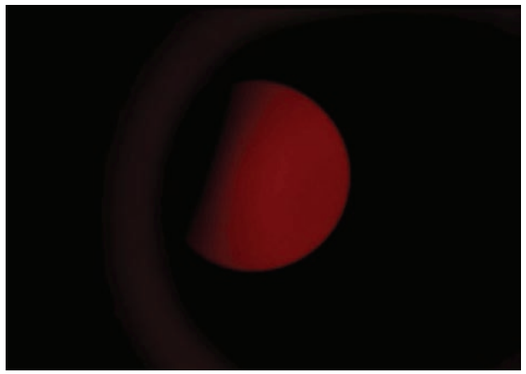
Vera Galešev

ORBITA

13 – 24. oktobar 2025.

Vera Galešev (Novi Sad,1984), završila osnovne studije vajarstva na Akademiji umetnosti u Novom Sadu (2006). Master studije završila u Milanu na *Accademia di BelleArti di Brera* (2010), a zatim i na UdK u Berlinu na institutu *Kunst im kontext* (2015). Vera Galešev je multidisciplinarna umetnica aktivna u polju vajarstva, performansa i zvučne umetnosti. Od 2003. godine izlagala je na više grupnih i samostalnih izložbi u zemlji i inostranstvu, a 2007. godine postaje član SULUV-a. Od 2015. je član grupe *Eef van Breen Groep* iz Holandije gde je u ulozi osmišljavanja, izrade i artikulisanja zvučnih objekata u kontekstu audio-vizuelnog performansa.

Kolaži: Vera Galešev
Video: koncept i materijal: Vera Galešev
Montaža: Ana Lagator
Zvuk: Vladimir Rakić, Vera Galešev

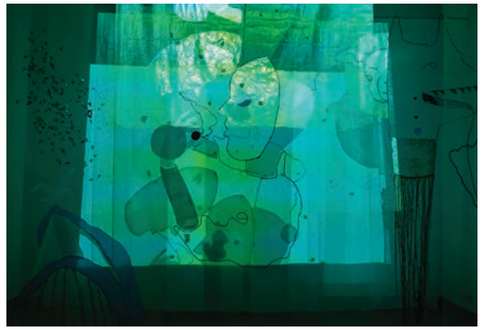
Orbitu
SULUV Recenzija | Nela Tonković

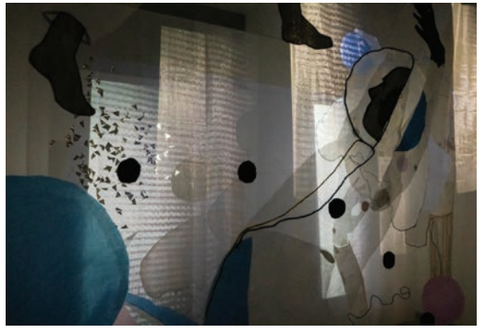
Izložba *Orbita* Vere Galešev otvara prostor u kojem se susreću fragmenti slike, zvuka i pokreta, stvarajući iskustvo koje nas nenametljivo uvlači u kruženje između stvarnog i zamišljenog. Umetnica gradi ambijent sastavljen od analognih i digitalnih crteža, video-projekcija i zvučnih objekata, koji zajedno funkcionišu kao sistem u stalnom kretanju. Ništa ovde ne stoji mirno: oblici pulsiraju, linije se šire i povlače, svetlost preseca tamu, dok se zvuk deli na šum i tišinu — na sve ono što čini ritam unutrašnjih orbita.

Multidisciplinarni pristup, svojstven Galešev, omogućava da se različiti mediji organski prelivaju jedan u drugi; svaki element instalacije ima svoju putanju, ali su te putanje povezane, kao da međusobno utiču, zovu se i odgovaraju jedna drugoj. Posmatrač ulazi u taj zatvoreni krug, ne kao nemi svedok, već kao deo sistema koji se neprekidno preusmerava i dopunjuje.

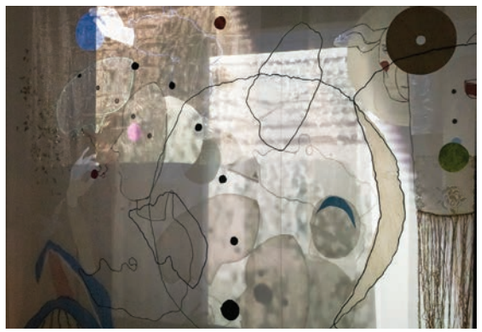
U *Orbitu* je upisana i jedna tiha, ali prepoznatljiva dramaturgija prostora. Umetnica pažljivo raspoređuje vizuelne i zvučne impulse tako da se gledaocu otvara mogućnost kretanja, sopstvenog ritma i sopstvene putanje. To kretanje nije linearno – više je kružno, intuitivno, vođeno unutrašnjim osećajem kako se jedno iskustvo nadovezuje na drugo. Završni utisak je stanje lebdenja: kao da se nalazimo u privremenoj zoni u kojoj naš pogled, telo i sećanje ulaze u zajedničko kruženje, u orbitu koja traje dok god smo spremni da ostanemo u njoj.

Ideja za prostornu instalaciju sa nazivom „Orbita“ razvila se iz uhvaćene veze između serije digitalnih i analognih crteža/slika i video snimaka makro kamerom. Ova video, zvučna i prostorna instalacija zamišljena je kao prostor u kojem se izabrani karakteri „kreću“, obilazeći stanice na svom putu iskustva. Da li ćemo orbitiranjem saznati nešto novo o sebi i svojim relacijama sa drugim bićima ili ćemo samo u beskonačnom pokretu ostati na istom mestu, nepromenjeni? Osnovna definicija orbite je put koji prelazi jedno telo oko drugog tela pod uticajem neke sile. U ovom kontekstu, orbita označava put koji prelazimo u zadatom okviru u kojem živimo. Na svom putu otkrivamo nove horizonte, ali uvek je bitna tačka reference, osvrtanje ka nekom centru koji nas drži u ravnoteži i ne dozvoljava da odlutamo u beskonačnost bez znakova pored puta. Ova predstava izmeštene stvarnosti nudi neku drugu perspektivu posmatranja ciklusa života i duha vremena.

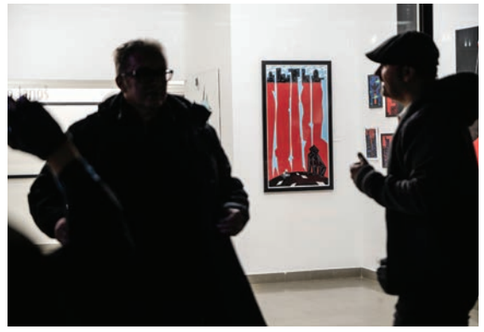
Janoš Tarko

KonTFuzija

10 – 21. novembar 2025.

Tarko Janoš (1980, Novi Sad) je vizuelni umetnik koji se izražava kroz slikarstvo, muziku i pisanu reč. Diplomirao je grafiku 2004. Godine na Akademiji umetnosti u Novom Sadu, u klasi profesora Milana Stanojeva, gde je završio i master studije. Trenutno je na doktorskim studijama slikarstva na istoj instituciji. Član je Saveza udruženja likovnih umetnika Vojvodine (SULUV) od 2006. godine. Dobitnik je Nagrade za likovnu umetnost izdavačke kuće Forum za 2017. godinu. Ima više od četrdeset samostalnih izložbi u Srbiji i inostranstvu, kao i bogat opus grupnih nastupa na značajnim umetničkim događajima. Zaposlen je kao nastavnik likovne kulture u Osnovnoj školi „Petefi Šandor“ u Novom Sadu.

KonTFuzija u distopiji

SULUV Recenzija | Sunčica Lambić Fenjčev

Serija radova na izložbi „KonTFuzija“ svojom ikonografijom podseća na distopijske scene iz naučnofantastičnih filmova ili underground stripova, noseći u sebi zlokobnu atmosferu teskobe već proživljenih tragičnih događaja u prošlosti i tenziju predosećanja novih koje donosi sunovrat civilizacijskih vrednosti u sadašnjem trenutku.

Stilski blizak pop-artu, u svojim prethodnim ciklusima Janoš Tarko kritikuje i dovodi do apsurda pojave prisutne uglavnom u mas medijima, često na jedan ironičan način, dok su boje na radovima čiste, sirove, jarke, pretežno svetlijeg intenziteta.

U novom ciklusu preovlađuju tamnija gama i izraziti kontrasti svetlog i tamnog (crvenog, plavog i crnog, tamno-plavog, crnog i belog, crni, groteskno uvećani biomorfni oblici na žutoj ili crvenoj pozadini, itd). Kolorit je redukovan, linija je precizna i dominantna, geometrizovani oblici su svedeni na formu simbola, a kompozicija je plakatski čista u funkciji jasnog izražavanja opšteg stanja uznemirenosti, napetosti i iščekivanja potencijalnog konflikta. Ovoj neizvesnosti doprinosi i motiv slagalice koji se pojavljuje na izložbi u vidu detalja na slici ili kao kompozicija slike, međutim celokupna izložbena postavka predstavlja jednu veliku nekonvencionalnu slagalicu, bizarnu zagonetku čije rešavanje izaziva košmare i, po autorovoj složenici, konTFuziju (kontuziju i konfuziju). Integralni deo ove slagalice, osim što je sačinjava više serija radova prisutnih na izložbi koje nadograđuju jedna drugu i sastoje se od slika velikog i malog formata, kao i crteža, jeste i poezija koja nastaje paralelno sa nekim od izloženih radova, čineći konceptualnu vizuelno-poetsku celinu.

Ove košmarne, iracionalne vizije Janoša Tarka iskazane kroz sliku i poeziju predstavljaju umetnikovu reakciju na aktuelni trenutak u kojem čovek živi kao u groznici, noćnoj mori sadašnjice opterećen različitim dilemama koje mu nameće svakodnevica, a koje direktno utiču na njegovu ličnost, razaraju njegovu egzistenciju, dostojanstvo i poimanje realnosti. I sami nazivi radova, kao tekstualni elementi slika, u sinergiji sa poezijom, doprinose osećanju beznađa i anksioznosti u globalnoj političkoj krizi koja sve više svedoči o tome da mi odavno više ne živimo u miru već u stanju permanentnog rata: „Samo vas posmatramo“, „Krvave noći“, „Mentalna ivica“, „Zvuk tišine“, „Početak kraja“, „Toksična bašta“, „Nepovrat“, itd. Na ovaj način umetnik iskazuje kompleksnost svojih duboko intimnih emocija i stavova koji predstavljaju snažnu društvenu kritiku i provociraju posmatrača na razmišljanje i osvešćivanje.

Ovom prilikom moramo ukazati na aktuelni politički okvir u kojem se dešava ova izložba, brutalnu realnost u kojoj je čin otvaranja prerastao u čin podrške hrabrim ljudima koji se, na ulici, rizikujući sopstvene živote bore za bolju budućnost za sve nas. Mnoštvo različitih, konfuznih osećanja predstavljenih na radovima u galeriji, mnoštvo različitih kontuzija u stvarnom životu, na ulici, gde poslednjih godinu dana prisustvujemo nadrealnim i zastrašujućim scenama demistifikacije zla i borbe između racionalnog i iracionalnog, stvarnog i košmarnog, zdravorazumskog i apsurdnog, dostojanstvenog i ponižavajućeg.

Serijal izložbi „Haiku" i „KonTfuzija" čini jedinstvenu umetničku celinu – put od reči ka tišini, od fragmenata ka celini. „Haiku" je bio početak, spoj slike i poezije, gde je svaka slika imala svoj stih. „KonTFuzija" je nadogradnja prethodnog, gde se taj mirni ritam lomi – nastaje vizuelna i unutrašnja eksplozija osećanja, sudar značenja i telesnosti.

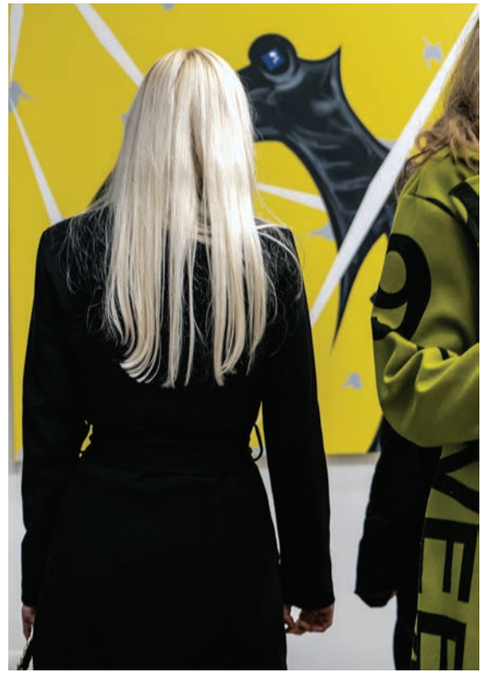
Izložba KonTFuzija; predstavlja vizuelno-poetski projekat koji je konceptualno povezan sa mojim prvim pesničkim rukopisom istog naziva, čije je objavljivanje planirano u drugoj polovini 2025. godine u izdanju izdavačke kuće Forum iz Novog Sada.

Naziv izložbe KonTFuzija; nastao je spajanjem reči kontuzija i konfuzija – izraza koji simbolično odražavaju duh vremena u kojem živimo: vreme koje potresa temelje našeg razumevanja stvarnosti, ostavljajući nas kontuzovane; od sveprisutne konfuzije i globalne neizvesnosti.

Pojedini radovi koji će biti prikazani u okviru izložbe nastajali su paralelno sa pesmama, a deo njih će se pojaviti i kao ilustracije u samoj knjizi. Ovaj projekat označava moj prvi pokušaj da kroz umetnički izraz povežem i objedinjeno predstavim sliku i reč – dva medija kroz koja se izražava moja autorska poetika.

U ovom ciklusu radova jasno je prisutna izraženija imaginativna i iracionalna komponenta, dok se u formalnom pristupu ogleda svedenost i geometrijska pojednostavljenost forme. Kolorit je namerno redukovan na osnovne boje – crvenu, plavu, žutu i zelenu – kao i na ahromatske tonove, čime se dodatno pojačava simbolička izražajnost i unutrašnja tenzija radova.

70. Godišnja izložba SULUV

JUBILARNA IZLOŽBA UDRUŽENJA

10 – 19. decembar 2025.

Jubilarna 70. Godišnja izložba SULUV

Godišnja izložba prati rad Udruženja od 1951. godine i predstavlja jednu od najznačajnijih tradicionalnih manifestacija koja omogućava kontinuiran pregled savremenog likovnog stvaralaštva.

Povodom 70. jubileja, Umetnički savet SULUV doneo je odluku da na izložbi učestvuju autori starije generacije. Na 70. Godišnjoj izložbi članova SULUV učestvuje 22 autora i autorke.

Jubilarna 70. Godišnja izložba SULUV-a / Kontinuitet kao prednost

SULUV Recenzija | Svetlana Mladenov

... Duga tradicija jedne izložbene manifestacije govori o potrebi umetnika za redovnim sagledavanjem sopstvenog rada kroz udruživanje, saradnju i zajedništvo sa kolegama. Kontinuitet kao pozitivna činjenica i aktivnost samih članova čine Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine reprezentativnom asocijacijom u okviru kulturnog prostora Vojvodine i Srbije. I mada su dosadašnje godišnje izložbe ovog udruženja bila otvorena za sve članove, ovogodišnja je specifična jer čini prezentaciju radova starije generacije umetnika (preko 65 godina). Za ovakav koncept izložbe SULUV se opredelio zahvaljujući jubileju tj. 70-oj godišnjici zajedničke Godišnje izložbe umetničke produkcije članova. U fokusu su vizuelna istraživanja najaktivnijih umetnika starije generacije.

Izložba obuhvata pretežno klasične discipline kao što su: slike, crteži, grafike i skulpture, sa izuzetkom specifičnog medija kao što je performans i predstavlja raznovrstan i bogat umetnički materijal koji svedoči o jednom delu savremenog umetničkog stvaralaštva u Srbiji. Autori različitih senzibiliteta okupljeni su oko zajedničke potrebe da unutrašnja iskustva, emotivna stanja i promišljanja pretoče u vizuelne kompozicije koje nadilaze doslovno prikazivanje stvarnost, već nose lični pečat autora. Na izložbi se ukrštaju različite ideje, postupci, različiti lični diskursi. Tehnike i materijali se kreću u rasponu od akvarela, akrilika, ulja, olovke, tuša, kolaža, kombinovane tehnike do metala, drveta, ogledala, gvožđa, skaja, linoreza, akvatinte, bakroreza, zlata.

Slikarstvo kao osnovna disciplina likovne umetnosti ima dugu tradiciju. Veliki prostor istorije umetnosti posvećen je baš ovom klasičnom mediju koji je kroz istoriju bio nosilac novih ideja, naznaka i inicijator promena. Najveći broj umetnika na ovoj izložbi istražuje u polju slikarstva a njihovi rezultati se razlikuju u formi i sadržaju: stilski i tematski. Veliki uticaj na vojvođansko slikarstvo izvršila je *transavangarda*, tj. *nova ekspresija* osamdesetih godina prošlog veka. U atmosferi postmoderne nastajale su koloristične slike, snažnih , slobodnih poteza, često prelivajući se na okvir slike težeći izlasku slike u prostor. Takođe ne sme se zanemariti ni uticaj ekspresivnog slikarstva Milana Konjovića koje je uživalo veliki ugled, ne samo, unutar vojvođanskog već i evropskog kulturnog

prostora. Odjeci ovih ekspresivnih istraživanja osećaju se i danas ali izmenjeni drugačijim duhom vremena i društveno-političkim kontekstom u kome nastaju. Na ovoj izložbi, u slikama, dominiraju snažni kontrasti boja, guste teksture i energični potezi, koji gledaoce uvlače u dinamičan ritam ekspresije. Slike se kreću od apstraktnog ekspresionizma (Marija Gaško, Duško Stojanović, Giga Đuragić) do lirske apstrakcije (Nada Denić, Milan Jakšić). Neka od ponuđenih istraživanja oslanjaju se više na minimalizam i geometrijsku apstrakciju sa soficistiranim bojenim odnosima (Jozef Klaćik). Figuracija je tretirana na različite načine, kod nekih autora u okviru snažnog koloristićkog vokabulara koji je tu da istakne mitološke i religiozne teme, podvlačeći važnost duhovnosti i istorije (Saša Dobrić, Ivan Ilić) kod drugih istaknuta nežnim koloritom, igrom linija i lirskom atmosferom, ponekad naglašenom čipkastim aplikacijama koje izlaze van slike, u prostor. (Dragoslav Višekruna, Marta Kiš Buterer). Umetničko istraživanje Marijane Prentović blisko je hiprrealističkom maniru, smirenog kolorita, privlačnog, intimističkog raspoloženja.

Crteži kao baza svih vizuelnih umetnosti i linija koja čini njegovu osnovu su na najintimniji i najspontaniji način povezani sa svojim autorom i njegovom ličnošću, njegovim emotivnim i mentalnim kodovima. Linija u prirodi nema svoju materijalnost već čini granicu među predmetima, oblicima i bojama, a svoju autonomnost izražava kroz iluzionističke postupke predstavljanja u kojima čini elemenat forme. Crteži na Godišnjoj izložbi iako na izgled minimalističniji i svedeniji, odišu napetošću linije i gestom koji otkriva unutrašnju dramatiku autora. Oni pretežno istražuju pejzažne teme, ne kopirajući sasvim realnost već u nju unoseći sopstvene emocije i impresije (Jelena Badnjevac Ristić, Dušanka Bodulić). Drugačije tematike i načina rada je portretni, koloristički crtež istorijsko-literarnog sadržaja Mirka Molnara. U spletu tankih linja Peter Feneši stvara nove mentalne prostore u koje smešta skulpturalne oblike.

Grafike doprinose izložbi jedinstvenim pristupom materijalu. Rađene su u tehnici linoreza, akva tinte i bakroreza. One crno-belog kontrasta u igri svetlosti i senki, sa ritmički raspoređenim formama sa figurativnim (Radovan Jandrić) i apstraktnim(Velimir Matejić) motivima stvaraju snažan vizuelni utisak. Predmetno intonirano grafičko istraživanje Divne Tilić , odmerenog je i svedenog kolorita sa dinamičnim kontrastom tamnije pozadine i plavih elemenata.

Skulpture uvode trodimenzionalni aspekt u različite diskurse, na ovoj izložbi, od svedenijih do ekspresivnijih uz zajedničko poštovanje prostora kao bitnog elementa svakaog plastičkog koncepta. Materijali i postupci su različiti: drvo, metal, skaj, gvožđe, ogledalo. Izvedene su u jednom ili u kombinaciji različitih materijala. Bliže konstruktivističkom razmišljanju uz stvaranje utiska mobilnosti su autentična istraživanja Violete Labat Mitrušić . Naglašene emocionalnosti, oslonjene na asocijativne forme su plastički koncepti Baće Vasiljevića. U kombinaciji *ready made* i umetnikove lične intervencije nastao je neobičan predmet (nepostojeći muzički instrument) Milorada Cvetičanina. On pleni svojom dosetljivošću i duhovitošću

Novomedijska praksa, na Godišnjoj izložbi, zastupljena je samo jednim autorom Nenadom Bogdanovićem čija se umetnička istraživanja kreću u oblasti performansa. Performans kao jedan od najkomunikativnijih medija savremene vizuelne umetnosti ostvaruje najdirektniji odnos sa publikom, te granica između umetničkog dela i konzumenta postaje veoma propustljiva i nestabilna. Terajući publiku na aktivnost, budi je i pomera iz njene sigurne zone posmatrača i daje joj aktivniju ulogu: učesnika i saučesnika. Momenat iznenađena i neočekivanosti koji nosi u sebi, čini ga uzbudljivim i privlačnim. Performativne forme Nenada Bogdanovića u dosluhu su sa kontekstom vremena, te kroz njih, uz kritičko razmišljanje, on iskazuje svoj stav o njemu.

Celina izložbe odiše intenzivnom energijom, ličnim izrazom i dubokim emotivnim nabojem. Iako su radovi različiti po tehnici i formi, povezuje ih istraživanje unutrašnjeg sveta, potrage za istinom, osećanja i hrabrost da se forma razgradi, preoblikuje i ponovo izgradi. Pored brojnijih disciplina klasičnih medija, na izložbi je zastupljena i posmedijska umetnost tek toliko da ukaže na spremnost umetnika da se upuste u nova, rizična istraživanja. Izložba uspešno pokazuje širok raspon savremenih interpretacija ekspresionizma, apstrakcije, geometrizma, figuracije, nadrealizma i hiperrealizma nudeći posetiocima snažno i angažovano estetsko iskustvo.

Izložba novih članova SULUV

NOVI ČLANOVI 2025, SULUV

22 – 29. decembar 2025.

U ovoj godini predstavljamo ukupno 37 umetnica i umetnika, novih članova Udruženja:

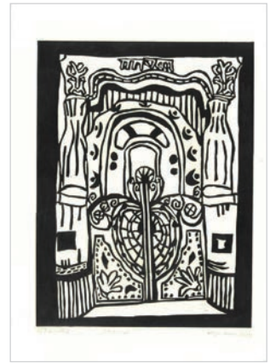
Vladimir Janić, Marija Janković, Sunčica Pasuljević Kandić, Mirjana Nikolić, Sanja Brezičanin, Jelena Simić, Gugi Goo (Dragana Janković), Stefan Kovačić, Gabrijela Parigros, Milica Arsić, Elena Kokai, Marija Kovač, Dubravka Lazić, Marija Jeremić, Srđan Bjelotić, Anđela Amidžić, Dragoljub Pavlov, Helena Đuričin (Jovanović), Igor Balać, Jana Panajotović, Jelena Kojić Hristidis, Margarita Suliaeva, Laslo Antal, Dragutin Rajković, Jelena Vragović Cvetković, Andrea Medić, Luna Jovanović, Milijana Nikolić, Branislav Mioković, Jovana Krstić, Dunja Nikolija Popov, Đorđe Marković, Anja Preradović, Sofija Jecina, Bela Benišek, Tilić Jovan, Isidora Fićović.

Novi članovi 2025.

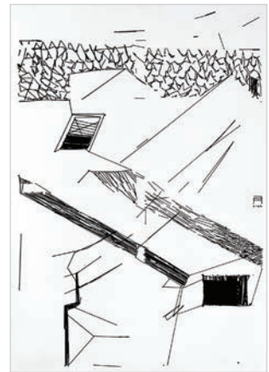
SULUV Recenzija | Izvod iz zapisnika Umetničkog saveta

Konkurs za prijem novih članova i članica SULUV-a za 2025. godinu, održan je od 1. do 21. avgusta 2024. godine, a bio je otvoren za kandidate koji su završili osnovne akademske studije iz oblasti likovnih umetnosti na akreditovanim institucijama, kao i za one sa najmanje četiri samostalne izložbe u galeriji sa umetničkim savetom. Konkurs je privukao veliku pažnju, a ove godine učestvovali su i strani državljani sa stalnim prebivalištem u Srbiji.

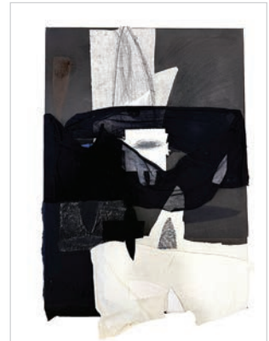
Od ukupno 40 prijavljenih, Umetnički savet, u sastavu: Andrea Palašti, Nemanja Milenković, Mladen Stojanović, Mujo Alagić i Bojan Novaković, prepoznao je potencijal i kvalitet u radovima 37 umetnika i umetnica, koji su primljeni u članstvo. Odluke Saveta su uglavnom bile jednoglasne ili su donete s velikom većinom glasova, što odražava jasno definisane kriterijume pri ocenjivanju. Posebnu vrednost ovom konkursu daje raznovrsnost umetničkih praksi koje su bile predstavljene. Kandidati/kinje dolaze iz širokog spektra umetničkih disciplina, tema i tehnika. Posebno značajna je prisutnost već afirmisanih umetnika/ca, kao i nedavno diplomiranih studenata/kinja, čiji radovi donose svežinu i eksperiment. Radovi primljenih umetnika i umetnica svedoče o kontinuiranom preispitivanju umetničke prakse i izražavaju visoku posvećenost i konceptualnu zaokruženost.

Maja Kovač
Secesija, linorez, 36 x 50 cm, 2023.

Anđela Amidžić
Mirrors 1, vez na platnu,
100 x 70 cm, 2024.

Jelena Simić
Arhetip 2, kolaž na platnu,
50 x 70 cm, 2025.

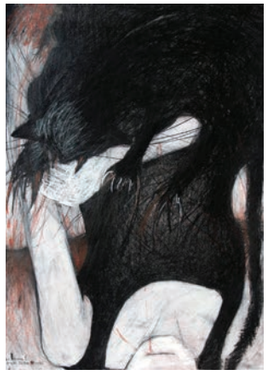

Sanja Đurić Brezičanin
Red, rapidograf na papiru,
37 x 53 cm, 2023.

Elena Kokai
JUST GRAPHITE, MODULAR SERIES no12, grafit na platnu,
4 x 12 0 x 40 cm, 2025.

Branislav Mioković
I bi I bi veče i bi jutro, ulje na platnu,
92 x 115 cm, 2024.

Milica Arsić
Jer nemaš pravu sliku o meni, crtež, ugalj, 50 x 70 cm, 2023.

Andrea Medić
Predstava je gotova, akril na platnu, 80 x 100 cm, 2023.

Mirjana Nikolić
Crkva Sv. Đorđa, kolaž na papiru, 48 x 36 cm, 2020.

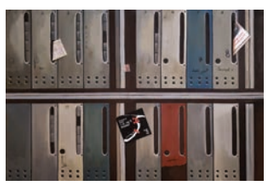
Jelena Vragović
Pogled, ulje na platnu, 100 x 70 cm, 2020.

Marija Ranković
Izgnanstvo i pad, crtež na papiru, 28 x 21 cm, 2025.

Stefan Kovačić
Kraljevstvo Drine bez filtera, ulje na platnu, 43 x 53 cm, 2024.

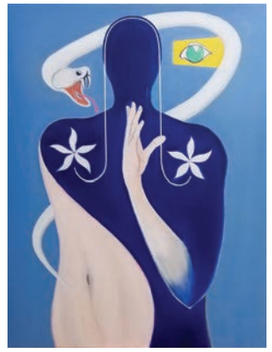
Dunja Nikolija Popov
1,2,3, kombinovana tehnika, 60 x 90 cm, 2025.

Anja Preradović,
Sigurno mesto, ulje na platnu, 100 x 80 cm, 2025.

Helena Đuričin (Jovanović)
Granica, akril na platnu, 70 x 100 cm, 2024.

Jovana Krstić
Adam i Eva, ulje na platnu, 90 x 70 cm, 2024.

Jecina Sofija
Nar koj je pukao, ulje na platnu, 50 x 70 cm, 2025.

Laslo Antal
Music Man, akril, ulje i olovka na papiru, 36 x 28 cm, 2024.

Vladimir Janić
Dekonstrukcija, ulje na platnu, 100 x 80 cm, 2025.

Igor Balać
The Damned, akril na platnu, 80 x 100 cm, 2025.

Tilić Jovan
ulje na platnu, 80 x 100 cm, 2022.

Gabrijela Parigros
Još puno toga dođe pre presude, ulje na platnu, 80 x 60 cm, 2023.

Marija Jeremić
Bez naziva, akril na platnu, 70 x 90 cm, 2025.

Luna Jovanović
The THROAT of Clean Albino White Mantis, kombinovana tehnika na platnu, 150 x 100 cm, 2025.

Jelena Kojić Hristidis
Plavi anđeo, kombinovana tehnika, 60 x 60 cm, 2023.

Dragana Jankovic (Gugi Goo)
Drive them away, kombinovana tehnika na platnu, 40 x 50 cm, 2021.

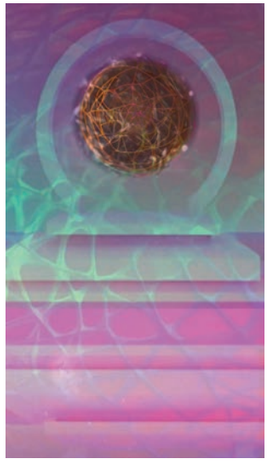
Miljana Nikolić
Hromatski eho II, glicée štampa na papiru, 27 x 60 cm, 2023.

Srđan Bjelotić
APSTRAKTNA KOMPOZICIJA, ulje na lesonitu, 84 x 58 cm, 2022.

Bela Benišek
Velika Arkana, kombinovana tehnika, bakropis i akvatinta, 70 x 40 cm, 2024.

Sunčica Pasuljević Kandić
(A)Idolatry, multimodalni projekat, promenljive dimenzije, 2023.

Dragutin Rajković
Strukturalne tenzije, kamen staklo metal, 130 x 40 x 30 cm, 2024.

Jana Panajotović
Body Cinema, video-rad, 2.25 min, Lion, 2025.

Isidora Fićović
Priroda, Asimo i Mačka, koncept instalacija, 100 x 80 cm, 2025.

Dragoljub Pavlov i Bora Vitorac / *Dei Leči*, digitalni print originalne fotografije, 66 x 90 cm, 1960.
Rad se nalazi u kolekciji savremene srpske umetnosti *Wiener Stadtische* osiguranja.

Dubravka Lazić
Akademija (iz serije *Pričam ti priču*), tonirana cijanotipija, 60 x 80 cm, 2025.

Đorđe Marković
Mesto namenjeno za rad Đorđa Markovića, bez tehnike, data, 2025.

Program saradnje i partnerskih realizacija

Udruženje kroz *Program saradnje i partnerskih realizacija*, svake godine predstavlja izložbe i manifestacije nastale u saradnji sa drugim institucijama i udruženjima iz oblasti kulture, umetnosti i obrazovanja. Udruženje je u 2025. godini u okviru ovog programa predstavilo jedanaest realizacija:

Kroz višegodišnju saradnju sa Akademijom umetnosti u Novom Sadu

Izložba, *BLOKHAUS*

Izložba - javna prezentacija doktorskog umetničkog projekta Dajane Petrović Čeković
GENEZA IDENTITETA-TRANSCENDENTNOST LIKA I NALIČJA

Mitar Simikić, *JANJA*

Jana Panajotović, master izložba *NAGOMILAVANJE U SEBI - PREDSTAVA O NEDOSTACIMA*

Podrška i partnerstvo sa galerijom Bel Art

SKULPTURALNO: PUTOVANJE...PROSTOR...KONTEKST...

Podrška i partnerstvo u realizaciji Međunarodnog festivala multimedijalne umetnosti - IMAF
Studio za multimedijalnu umetnost iz Odžaka

27. Međunarodni festival multimedijalne umetnosti - IMAF 2025.

Saradnja sa Kustosima

Izložba, *Topografija tišine,* Aleksandra Saša Jeremić, Zorica Milisavljević, Selman Trtovac, kustosica Nela Tonković

Izložba, *Kroz talase*, autorka Marija Anđelković, kustosica Nataša Janković

Saradnja ULUS i SULUV

Izložba, *Krst kao savremeni simbol*, Miona Marta Marković

Baza Vizuelne Umetnosti Srbije

Projekat: *Shared Visions*

Projekat: *Shared Visions*, Radionica #5

Cooperation and Partnership Programme

Every year, through the *Collaboration and Partnership Programme*, SULUV presents exhibitions and events created in cooperation with other institutions and associations active in the field of culture, art and education. In 2025, there have been eleven events actualised by SULUV as part of this programme:

Through long-term cooperation with the Academy of Arts in Novi Sad

Exhibition, *BLOKHAUS*

Exhibition – public presentation of the doctoral art project by Dajana Petrović Čeković
GENESIS OF IDENTITY – THE TRANSCENDENCE OF IMAGE AND COUNTERIMAGE

Mitar Simikić, *JANJA*

Jana Panajotović, master's exhibition *ACCUMULATION WITHIN ONESELF – A REPRESENTATION OF DEFICIENCIES*

Support and partnership with the Bel Art Gallery

THE SCULPTURAL: JOURNEY...SPACE...CONTEXT...

Support and partnership in the implementation of the International Festival of Multimedia Art – IMAF
Studio for Multimedia Art from Odžaci

The 27th International Festival of Multimedia Art – IMAF 2025

Cooperation with curators and artists

Exhibition, *Topography of Silence,* authorial exhibition by Aleksandra Saša Jeremić, Zorica Milisavljević, Selman Trtovac, curator Nela Tonković

Exhibition *Through the Waves*, author Marija Anđelković, curator Nataša Janković

Cooperation with ULUS and SULUV

Exhibition *Cross as a Contemporary Symbol*, Miona Marta Marković

Visual Arts Database of Serbia

Project: Shared Visions

Project: *Shared Visions*, Workshop #5

BLOKHAUS

27. mart – 10. april 2025.

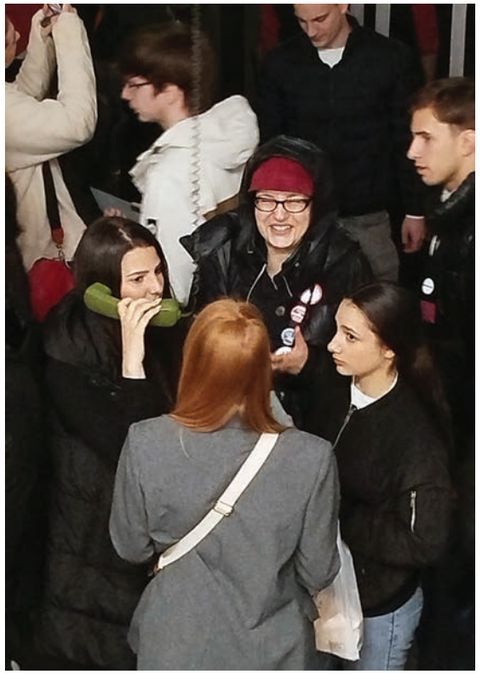
Izložba radove studenata i studentkinja Univerziteta u Novom Sadu, nastale u kontekstu studentske blokade i aktuelnih društvenih dešavanja.

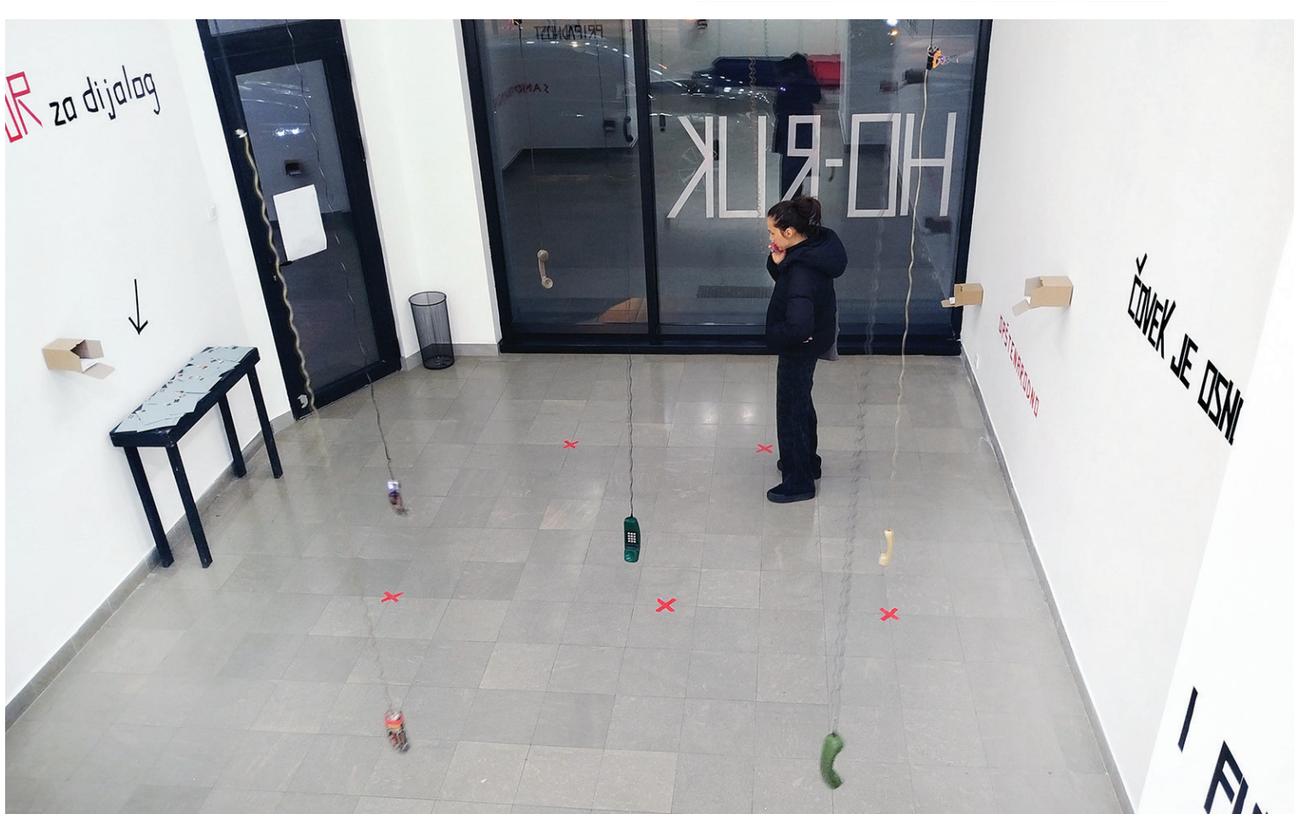
Izložba okuplja umetničke radove, originalne plakate i transparente korišćene tokom protesta, kao i gostujuće radove učenika Srednje umetničke škole „Bogdan Šuput“ i Srednje baletske škole u Novom Sadu.

BLOKHAUS

27. MART
ČETVRTAK
UMETNIČKA IZLOŽBA
STUDENATA U
BLOKADI
NOVOSADSKOG
UNIVERZITETA

ZA DIJALOG

DRŽAVA-TO SMO MI
građansko PRAVO NA
javni PROSTOR
VLASNIŠTVO
PRIPADNOST
SAMOORGANIZACIJA

STUDENTI SU VESNICI
A SVI SMO NOSIOCI PROMENA
ČOVEK JE OSNOVNA JEDINICA GRADE I RADILE MRŽNJA.
DRŽAVA-TO S
OPŠTENARODNO

SAMOORGANIZACIJA

PROSTOR za dijalog
ČOVEK JE O

Miona Marta Marković

KRST KAO SAVREMENI SIMBOL

1 – 18. jul 2025.

Miona Marta Marković (1979) diplomirala je 2004. godine na Fakultetu primenjenih umetnosti u Beogradu, na Odseku zidno slikarstvo. Magistrirala je 2007. godine na Accademia di Belle Arti u Napulju. Doktorske studije odbranila je 2018. godine na Filozofskom fakultetu Università Sapienza u Rimu na smeru savremene istorije umetnosti. Članica je ULUS-a od 2006. godine, ULUPUDS-a od 2023. godine, a 2009. godine stiče status samostalnog umetnika. Realizovala je trideset i tri samostalna izlaganja i učestvovala na devedeset kolektivnih izložbi. Pored slikarstva, bavi se teorijom umetnosti, pisanjem stručnih tekstova i recenzija kao i istraživanjem za svoj autorski projekat *Geometrija*.

KRST KAO SAVREMENI SIMBOL / Krst i raskršća Mione Marte Marković

Dr Goran S. Milovanović

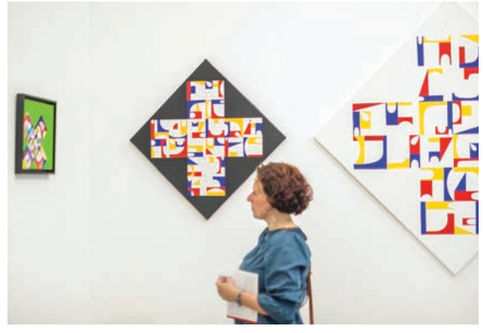
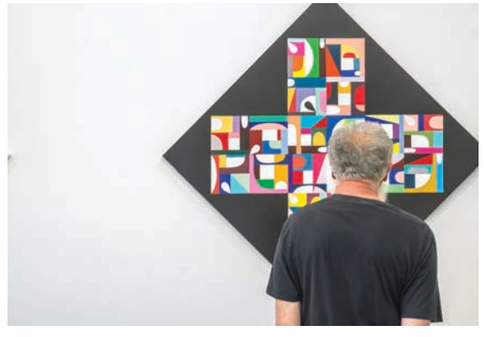
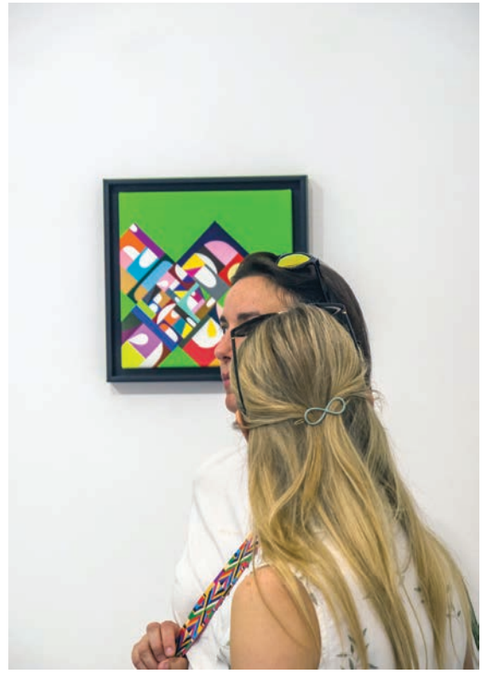
Potencijalno bez ograničenja u svojim ishodištima, oštro suprotstavljen egzaktnosti prirodnih, fizičkih procesa na kojima, paradoksalno, mora da počiva, opažajni proces postavlja posmatrača pred najteže pitanje svake zamislive semiotike uopšte: kada, pod kojim uslovima, u kom kontekstu, forma neke supstancije poput „učeno bojene površi" [1] zahteva da bude primarno opažena kao realnost, odn. forma te supstancije same, a kada kao plan izraza nekog značenja (modaliteti opažanja α i β u Ekovoj semiotici, [2])? U dilemama karakterističnim za rani period savremene apstrakcije (up. [3]) ovo pitanje mora da je razdiralo sve koji su se našli na putu od savlađivanja veštine apstrahovanja prirodne forme ka čistoj geometrijskoj apstrakciji i konačnom ishodištu u Maljevičevoj ne-objektivnosti. Ne čudi onda što značaj ovog problema sugeriše, sasvim prirodno, njegovo ispitivanje u domenu simbola preopterećenih kulturno-istorijskim značenjem, kao što je krst: samo takve forme, kada postanu simboli, mogu da podrže bespreglednu referencijalnu i značenjsku širinu koju im njihov istorijski kontekst nameće. Igra boje i trougla, kruga i kvadrata, s jedne strane, možda obezbeđuje širinu neophodnu za estetičko i epistemičko ispitivanje reda i ravnoteže [4], dok s druge strane svaka apstrakcija krsta u okvirima naše civilizacije nameće prethodnu duboku dekonstrukciju i rekonstrukciju tog univerzalnog simbola. „Crni krst" iz 1927 jeste eho „Crnog kvadrata" iz 1915, i verujem da je redosled važan, da je veliki majstor znao da se prvo mora osloboditi [5] značenja lakše forme kvadrata pre nego što će pokušati da oslobodi težu, opterećeniju formu krsta.

Polazište slikarstva Mione Marte Marković u ciklusu „Krst kao savremeni simbol" nalazimo u samom središtu ove univerzalne problematike. Iako njenoj apstrakciji prethodi elaborirana istorija, njeno stvaralaštvo je eruptivno i neplanirano u ovoj savremenoj egzegezi krsta. Odlikuje ga savršena intuicija i kontrola kolorita, a kao potpis na povelji poštovanja prethodnim istraživanjima Markovićeva ostavlja fascinantno otkriće sasvim nove strukturalne forme razlaganja krsta, ono danas toliko retko, novo otkriće u domenu detaljno proučene geometrijske apstrakcije u umetnosti. Krst Markovićeve, koji se nalazi u kontinuitetu sa prvobitnim otkrićem te strukturalne forme u njenom prethodnom ciklusu geometrijske apstrakcije „Refleksije ravni", gde je rešenje ispitivano u ravni, elementarnije i manje opterećeno semantičkim, zato je prepoznatljiv i upečatljiv već na prvi pogled, noseći specifičan identitet, upravo poput krsta Maljeviča ili krsta Miodraga B. Protića. O tome da je umetnik svestan težine simbola čije granice ispituje svedoči i činjenica da je kolažiranje, često prisutno u „Refleksijama ravni", jedva prisutno u novom ciklusu: poigravanje sa odlukama o tome da li predstavljeno zahteva interpretaciju ili ne se u „Krstu" u potpunosti premešta na teren boje i forme. Tek dva manja formata kolažiranjem povezuju ovaj ciklus sa prethodnim. Taj prelaz u stvaralaštvu Markovićeve je spontan i moguć zahvaljujući upravo prelazu u kretanje prostorom krsta već prepunom istorije, simbolike i misticizma, iz kretanja jednostavnijim i lakšim prostorom interpretacija u ravni, gde je istraživanje zahtevalo dodatne semantičke elemente.

Dominantno vladanje bojom, ta markantna odlika stvaralaštva Markovićeve od samih njenih početaka, je sredstvo kojim se najdirektnije istražuje pitanje granica interpretacije u ovom savremenom razlaganju krsta. U istorijskoj perspektivi, kao da u

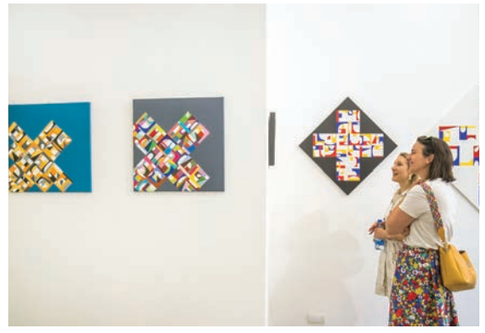
njenom delu svedočimo prolasku kroz, ili povratku iz Maljevičevog ne-objektivnog krsta (ne-simbola na granici interpretacije) ka posmatraču čiju percepciju sada zapljuskuje razigran, savršeno balansiran kolorit, kompleksnosti kakvu samo zrelost i odlučnost u izrazu mogu da kontrolišu. Pitanje značenja ili prihvatanja forme prima facie je tako otvoreno na još složeniji način, zagonetka učinjena još dubljom: enigmatičnost zato u potpunosti prožima njen rad. Na širok raspon kompozicija, od onih u kojima se ogleda ceo spektar do „monohromatskih" valera (fluorescentnih!) narandžaste, žute, ružičaste, zelene i drugih – autorkine do sada najčistije apstrakcije – mapiran je neverovatan emotivni raspon koji njeno delo emituje. Svako platno u ovom ciklusu tako jeste i njemu imanentno raskršće, pokazivač ka ostalim, svedočeći o otkriću pravog sistema, jednog samosvojnog jezika, nove gramatike u umetnosti geometrijske apstrakcije, snage i kompletnosti kakve retko srećemo pred ovako dubokim izazovima sa kojima se stvaralaštvo Markovićeve suočava. Njen odgovor, definitivan i zaokružen, tek posmatrača i kritiku uvodi u prostor enigmatičnog, raspirujući radoznalost da se kroz njegov doživljaj traže rešenja za lavirinte koje je ovim ciklusom podigla.

[1] Đorđo De Kiriko, „Sećanja iz mog života", Službeni glasnik, 2009 (1962).
[2] Umbero Eko, „Kant i kljunar", Paideia, 2000 (1997)
[3] Anna Moszynska, „Abstract Art", Themes & Hudson, 2020 (1990).
[4] Wassily Kandinsky, „Point and Line to Plane", The Solomon R. Guggenheim Foundation, 1947 (1926).
[5] Kazimir Maljevič, „Kubizam, rušilac ideje stvari", u „Bog nije zbačen" – Sabrana dela, Plavi krug, Logos, 2010.

Dajana Petrović Čeković

GENEZA IDENTITETA – TRANSCENDENTNOST LIKA I NALIČJA

9 – 10. avgust 2025.

Dajana Petrović Čeković (Novi Pazar,1991) Završila je osnovne studije na DUNP u Novom Pazaru, master studije na AUNS i doktorand je na istoj akademiji. Interesovanje za masku, lice i identitet, koje i dalje traje, započinje još na osnovnim studijama, istražujući njihove manifestacije kroz različita umetnička rešenja. Radi kao profesor likovne kulture u Novom Pazaru. Član je umetničkih udruženja SULU I NULUS. Nagrađena je "Velikom nagradom" Zadužbine Rodoljub Nićiforović, za mural. Priredila jednu samostalnu i učesnik je velikog broja kolektivnih izložbi.

Geneza identiteta – transcendentnost lika i naličja

SULUV Recenzija | Marina Popović

Dajana Petrović u projektu „Geneza identiteta – transcendentnost lika i naličja" promišlja načine na koje se identiteti oblikuju, prelamaju i preoblikuju, između onoga što je prikazano (lik) i onoga što je skriveno (naličje). Polazna figura je maska kao granična zona između spoljašnjeg i unutrašnjeg, dok ogledalo funkcioniše kao „druga maska" koja uvlači posmatrača u delo i čini ga akterom situacije percepcije. U tom okviru autorka preispituje savremeni paradoks samopredstavljanja: preuzimanje tuđih oznaka identiteta ne proizvodi samo krizu sopstvenog, već i postepeno gubljenje identiteta.

Motive maske, ogledala, lika i naličja autorka razrađuje u medijski hibridnoj i postavci koja spaja više likovnih disciplina i oslanja se na tehničko-tehnološka sredstva: efekat ogledala, crtež, svetlost i senku. Ogledalo u prvoj fazi rada preuzima funkciju maske – uvodi posmatrača u rad, a potom mu vraća pogled i na taj način ga čini učesnikom procesa samoposmatranja. Ključni pojam istraživanja je preobražaj, shvaćen kao suočavanje sa sobom. U praksi to znači širenje značenjskog okvira iluzivnosti i traganje za novim oblicima vizuelnog značenja što autorka ostvaruje kroz fleksibilne prostorne forme, izbegavanje jednoznačno definisane prostornosti i stalnu promenu stajališnih tačaka posmatrača.

Postavka izložbe je koncipirana kao slojevita prezentacija koja objedinjuje crtež, reflektujuće folije u višeslojni ambijent koji se „čita" kretanjem. Slojevita struktura instalacije može da upućuje na fragmentaciju i potencijalnu istovetnost lika i naličja: ono što je naizgled zaklonjeno postaje vidljivo kroz dinamiku odraza. Crteži mapiraju stanja svesti i mehanizme samopredstavljanja, dok ogledalni efekti aktiviraju refleksiju i autorefleksiju, otvarajući prostor susreta sa sopstvenim naličjem.

Teorijski horizont rada Dajane Petrović oslanja se na savremene pristupe identitetu i reprezentaciji, dijalog sa vizuelnom kulturom i iskustvom posmatrača u prostoru. Petrović masku postavlja kao reprezentacijsku matricu identiteta, a „dušu" kao njegov skriveni, intimni sloj; cilj nije utvrđivanje stabilne istine o licu, već ispitivanje napona između prisustva i odsustva, originala i odraza, ličnog i pozajmljenog. Rad poziva publiku da pređe granicu pogleda, uđe u prostor slike i suoči se sa sopstvenim naličjem – ne kao konačnom formom, već kao procesom preobražavanja.

Ovo istraživanje bavi se fenomenom lika, naličja i maske, kao simbola društvene uslovljenosti i gubitka autentičnog identiteta. Maska je shvaćena ne kao fizički predmet, već kao apstraktni pojam koji pojedinac nesvesno nosi, prilagođavajući se očekivanjima zajednice. Kroz filozofsku i psihološku prizmu, istražuje se veza između maske, naličja, ličnosti i preispituje se uticaj društvenih normi na izgradnju identiteta, kao i posledice skrivanja sopstvene suštine. Maska postaje svakodnevna rutina, a pojedinac — nosilac više različitih „lica“ — postepeno gubi sebe. Radovi vizuelno predstavljaju te unutrašnje procese: stanja svesti, emotivne napetosti i prelaze od ličnosti ka bezličnosti. Glave kao okamenjeni nemi spomenici simbolizuju gomilu- lica bez glasa, sabijena u zajedničkom prostoru, izgubljene individualnosti. Rad poziva na unutrašnje preispitivanje: ko sam ja bez maske, i šta se dešava kada pod uticajem gomile lica, tuđih stavova i očekivanja, počinje da gubi granice sopstvenog bića? Suočavanje sa samim sobom postaje ključni momenat — u vremenu u kojem se identitet sve češće formira kao spoj tuđih uticaja, nova ličnost nastaje kao rezultat mešanja, prilagođavanja i gubitka.

Jedina ličnost koju gomila trpi jeste ona koja je već postala deo njenih ubeđenja.

Gistav Le Bon

27. Međunarodni festival multimedijalne umetnosti

IMAF 2027

6 – 12. septembar 2025.

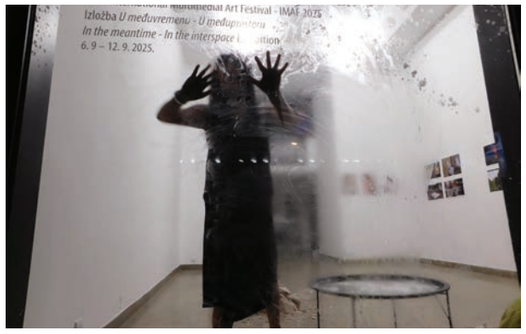
Učesnici 27. Međunarodni festival multimedijalne umetnosti:

Silvia Marcantoni Taddei – AnimaeNoctis (Italija),
Massimo Sannelli – AnimaeNoctis (Italija),
Carlos Tejo (Španija), Choi Soo Ran (Koreja),
Henrike von Dewitz (Nemačka/Slovenija),
FranciscoTomsich (Urugvaj/Slovenija),
Jolanda Jansen (Holandija),
Fausto Grossi (Italija-Španija),
Lenka Klodova (Republika Češka),
MOON Jae Seon (Koreja),
Nenad Bogdanović (Srbija),
Saša Denić-Špena (Srbija),
Spike Mclarrity (Velika Britanija),
Susanna Pruna (Španija),
Dvojica studenata iz Republike Češke (Matyáš Dynka i Michal Durda).

U segmentu video prezentacije 27 umetnika sa 23 video rada.

Direktor 27. IMAF-a: Nenad Bogdanović

Stručna saradnica: Svetlana Mladenov, istoričarka umetnosti, umetnička kritičarka i kustoskinja.

U međuvremenu-U međuprostoru

Svetlana Mladenov

Ovogodišnji 27. IMAF se odvijao u posebnim okolnostima izazvanim društveno-političkom krizom u Srbiji. Vezan za kontekst vremena i mesta u kome se realizuje, Festival je trpeo posledice nerazumevanja i ignorantskog stava vlasti nenaklonjenoj umetnosti, posebno onoj savremenoj. Prvi put posle 27 godina Festival je ostao bez finansijske podrške, te njegova tradicija i njegov ugled koji ima među internacionalnim umetnicima i srodnim festivalima nisu mogli da utiču na političke odluke zaduženih za finansiranje kulture. U specifičnim okolnostima Festival se ipak realizovao zahvaljujući podršci umetnika i entuzijazmu organizatora.

Festival privlači veliki broj umetnika iz raznih krajeva sveta iz više razloga, a jedan od njih je ugled koji među kolegama ima Nenad Bogdanović, i sam umetnik, a ujedno inicijator i direktor ovog festivala. Njegovi uspešni nastupi na svetskim festivalima performansa i umetničkih akcija, kao i kontakti koje je tamo ostvario omogućili su veću vidljivost IMAF-a. Takođe ono što je bitno za umetnike je činjenica da im ovaj Festival omogućava da sopstvene ideje i istraživanja realizuju najoptimalnije i bez ograničenja.

Vizura IMAF-a je, pre svega, na mediju koji se bavi performativnim formama. Performans kao najkomunikativnija umetnička disciplina ostvaruje najneposredniji i najdirektniji kontakt sa publikom često zahtevajući od nje ne samo posmatranje već i učestvovanje. Tako publika postaje aktivni učesnik i suučesnik događaja, te možda baš zbog toga performans ima posebnu privlačnost i uzbuđujuću auru.

Kroz ovaj Festival su prošli brojni domaći i strani umetnici koji su predstavili svoje umetničke strategije realizovane kroz performanse i umetničke akcije izvedene uživo, ili preko dokumentarnog materijala: video radova I fotografija.

Na ovogodišnjem festivalu takođe performansi su se prezentovali na nekoliko načina: izvođenjem umetnika uživo, projekcijom video radova, dokumentarno preko digitalnih fotografija.

U fokusu Festivala su, pre svega, bila živa izvođenja performansa koje je realizovalo 18 umetnika iz različitih zemalja sveta:

Silvia Marcantoni Taddei - AnimaeNoctis (Italy), Massimo Sannelli – Animae Noctis (Italy), Carlos Tejo (Spain), Choi Soo Ran (Korea), Henrike von Dewitz (Germany), Francisco Tomsich (Uruguay/Slovenia), Jolanda Jansen (Nederland), Fausto Grossi (Italy-Spain), Lenka Klodova (Czech Republic), MOON Jae Seon (Korea), Nenad Bogdanović (Serbia), Saša Denić-Špena (Serbia), Spike Mclarrity (UK), Susanna Pruna (Spain), dvoje studenata iz Republike Češke: Matyaš Dynka i Michal Durda.

U segmentu video prezentacije predstavilo se 27 umetnika sa 23 video rada.

27. IMAF se održao u Galeriji SULUV-a u Novom Sadu osim tradicionalne umetnička radionoca za decu Dan zeca koja je realizovana u Odžacima, a koju je vodio umetnik Spike Mclarrity iz Velike Britanije.

Učesnici Festivala su publici ponudili različite teme, sadržaje i načine prezentacije. Najangažovanije performativne forme su kreirali umetnici iz Srbije: Nenad Bogdanović i Saša Denić-Špena. Oni nisu ostali imuni na kontekst vremena u kome stvaraju, na lokalna i globalna žarišta društveno-političkih kriza.

Većina izvedenih performansa inostranih umetnika se bavila univerzalnim temama, posebno onima koje se bave međuljudskim odnosima: emocijama, intimnošću, otuđenjem, zajedništvom, tolerancijom, kao i problemima identiteta, rodnosti, destruktivnog i autodestruktivnog ponašanja, kao i ekološkim i egzistencijalnim pitanjima.

Autentična izvođenja umetnika sopstvenim telom ili ličnom akcijom zahtevala su ponekad više različitih rekvizita kao i pomoćnu tehnologiju za svetlosne i audio efekte, video projekcije i robotske manifestacije.

Sve ovo učinilo je da ovogodišnji IMAF predstavi bogatu aktuelnu produkciju umetničkih istraživanja u oblasti medija performansa i umetničkih akcija, te publici ponudi različite dijaloge, aktivnu komunikaciju i bliskost kroz identifikaciju i saosećanje.

Mitar Simikić

JANJA

15 – 26. septembar 2025.

Mitar Simikić je dokumentarni fotograf iz Bosne i Hercegovine. Povezan je sa VII Photo putem VII Mentor programa. Mitarov rad je nagrađen finansijskom nagradom VID Grant i Rovinj Photodays. Osim toga, njegovi projekti su prepoznati od strane The Everyday Project Grants, nagrade Felix Schoeller Photo Award, Kranj Photo Fest, Oko Photo Festival Bohinj, Kolga Tbilisi Photo, Sarajevo Photo festivala i Serbia Press Photo. Mitar je učestvovao na VII Masterclass-u kao dobitnik VII Academy Stipendije i Magnum Scholarship Inside>>Out. Njegovi radovi izlagani su na raznim festivalima i izložbama. Simikić je stručni saradnik na Odsjeku za fotografiju Akademije umjetnosti u Novom Sadu, Srbija.

Janja

Ivana Brezovac

Dokumentarni projekat Mitra Simikića pod nazivom "Janja" prati reku koja se upravo tako i zove. Ona protiče Mitrovim rodnim gradom i okolinom, i obeležila je i formirala njegov život, i njega samog. Ova priča koliko se bavi društveno-istorijskim kontekstom severne Bosne, gde Janja protiče, toliko zadire i u najdublje aspekte autorovog bića, i ličnog i društvenog. Ovo tanano tkanje jedne lične i opšte ispovesti, prožeto je tihom kritikom, punom empatije koja s razumevanjem gleda na zagađenu reku, propale snove ljudi, prazan pejzaž i olovno nebo koje tišti sve pod sobom. Naizgled prozaični pejzaži i neka opšta mesta lokaliteta, nose u sebi ispovest prošlih vremena koja su oblikovala i pejzaž i ljude - odredila im sudbinu koju žive i danas. Na Mitrovim fotografijama, svetlost je često prozračna, kao da je naknadno dodata prizoru jer mu baš takva svetlost paše. Tu svetlost kreira sam Mitar, on je traži, iščekuje i utapa u odabrane prizore. Tako "odeveni" u svetlost, postaju mnogo više od viđenog - postaju mesta sećanja, svedočanstva sudbina mesta i ljudi, tesno prepletenih u kovitlacu burne istorije. Svetski ratovi, obnova zemlje i ekonomski bum pa propast, bratstvo i jedinstvo pa nacionalizam, bezbrižan život pa praznina... sve se to meša u hladnoj vodi Janje koja sve nosi i odnosi, zajedno s đubretom koje ljudi u nju nehajno bacaju, kao da odbacuju kompleksnu i zamršenu prošlost, ali i sumornu sadašnjost.

U tekstu koji prati izložbu, sam autor kaže "Moje putovanje uz tok Janje je istraživanje njenog mijenjajućeg odnosa s okolinom. To je pokušaj razumijevanja kulturnih, fizičkih, ekonomskih i ekoloških složenosti koje su oblikovale Janju kroz godine. Da bismo razumjeli sudbinu ove rijeke, s njenom bogatom prošlošću ali i očitom sadašnjošću, moramo slušati šapat njenih voda koji govori istoriju ovog mjesta, sve dok u njenom kraju ne pronađemo unutrašnji mir u trenutku rastanka."

Reč razumevanje ovde je ključna, a to je reč koja se u našem društvu najmanje i najređe koristi. Gledati i slušati druge i drugo, za podneblje Balkana nije prirodna stvar. I zato se ponekad i čini da je ovaj serijal fotografisao neki stranac, s respektujućom distancom ali i dubokim razumevanjem. Ovaj opozit funkcioniše kao ključna tačka doživljaja i razumevanja priče o reci Janji. Od prelepih prizora pejzaža do "teških" portreta, preko odbačenih stvari koje postaju deo prirode do mutne ali likovno fascinantne vode reke, Mitar Simikić gradi hroniku mesta koje je početna, ali i krajnja tačka bivstvovanja svih aktera koji su se zadesili u njenoj okolini. Povremeno, čini se da se i sam autor pita, da li je to i njegova ključna životna tačka.

Poput svake rijeke, Janja vijuga kroz krajolik, oblikujući vrijeme, sudbinu i maštu. Ona priča priču zemlje, ljudi i ritmova prirode, teče kroz sjeveroistočni dio Bosne i Hercegovine. Nekada je bila više od rijeke – izvor života, mjesto igre, rada i zajedništva. Do kasnih 1970-ih, Janja je bila vitalna sila. Promjene počinju izgradnjom termoelektrane Ugljevik, kada je u 1980-im njen tok izmijenjen, a ekosistem narušen. Nekada bistru vodu zamijenila je zagađena tišina. Janja, pritoka Drine, na sredini puta mijenja ime u Modran, da bi ga opet vratila. Moje putovanje njenim tokom je pokušaj razumijevanja kulturnih, ekonomskih i ekoloških složenosti koje su oblikovale ovu rijeku. Da bismo razumjeli njenu sudbinu, moramo slušati šapat vode, dok u njenom završetku možda osjetimo mir – ili tjeskobu zbog onoga što smo izgubili.

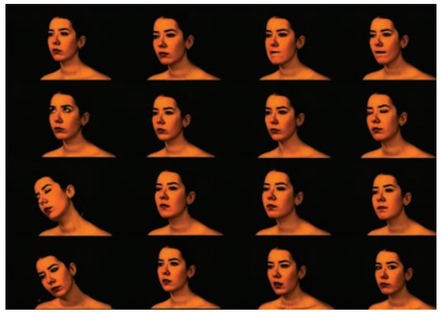

Jana Panajotović

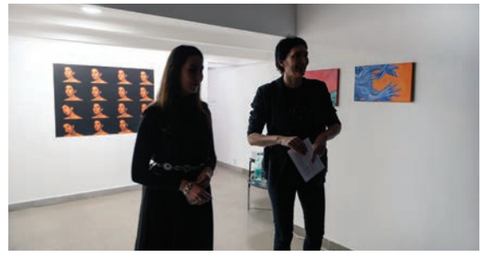
NAGOMILAVANJE U SEBI - PREDSTAVA O NEDOSTACIMA

25 oktobar 2025.

Jana Panajotović (Niš, 2001) je slikarka i multimedijalna umetnica koja živi i stvara na relaciji Novi Sad–Niš. Njeno umetničko istraživanje polazi od ulja na platnu, gde telo i figuralnost zauzimaju središnje mesto. Fokusira se na odnos žene prema sopstvenom telu i identitetu, kritički promišljajući društvene pritiske i ideale lepote. U svom radu koristi i instalaciju, performans, fotografiju i video, baveći se temama telesne dismorfije, poremećaja ishrane i uticaja medija. Učestvovala je na više od 15 grupnih i 4 samostalne izložbe, kao i međunarodnim projektima i rezidencijama. Njen izraz počiva na samoreprezentaciji i istraživanju ženskog iskustva u savremenom društvu.

NAGOMILAVANJE U SEBI - PREDSTAVA O NEDOSTACIMA

SULUV Recenzija | Bosiljka Zirojević Lečić

Od samog početka svog umetničkog istraživačkog rada, Jana Panajotović je potpuno posvećena istraživanju ljudske figure, tačnije – složenim značenjima tela, prvo kroz samozapitanost i lični odnos prema fizičkim karakteristikama i odrednicama, a onda i uključivanjem aktuelnih tema i pitanja: privatno – javno, standardi lepote i vrednovanja, telo kao roba... sva ona aktuelna pitanja i teme mladih umetnika koji se formiraju i stvaraju u današnjem vremenu.

Kroz ovu temu Jana Panajotović vodi dijalog sa samom sobom ali istovremeno razmatra i odnos prema telu u umetnosti generalno, uključujući sve aspekte društvene stvarnosti i propitujući opšte, istorijske i umetničke vrednosti koje ova univerzalna tema nosi.

Naglašeni konzumerizam današnjeg vremena, gde sve može da postane (je) roba, pa i sopstveno telo u svojoj pojavnosti – fizički, seksualno, zdravstveno, simbolički, intimno... Jani su svi ovi pristupi važni, ona se preispituje i kao umetnica i kao žena, kao objektivni posmatrač ali i kao emotivna mlada žena svesna svoga rasta i rodne pripadnosti. Na taj način telo u njenom umetničkom radu bitiše istovremeno kao objekt i kao subjekt. Tela koja ona „koristi" i tretira u radu, samo su tela – bez glave/portreta i „ličnog" opisa, formirajući na taj način univerzalni kod za iščitavanje značenja upotrebe tela. Specifičan je i njen izbor palete – tela su tretirana intezivnim bojama, najčešće nekom od osnovnih boja i to u valerskim monohromnim rešenjima. Počevši od preispitivanja sopstvenog tela (i emocija) preko oblikovanja univerzalnog tela/motiva, sistemom multipliciranja i ritmičkog građenja kompozicionih rešenja, Jana Panajotović u recentnim radovima fokus stavlja na motiv šake, specifičnih, skoro poetskih rešenja koja podsećaju na ples i muzički pristup u čitanju njene slike. Istovremeno, motiv šake tretira i na simbolički način, istražujući sve aspekte i mogućnosti koje nosi ovako postavljena tematika fragmentiranja ljudskog tela.

Tokom perioda provedenog na Akademiji likovnih umetnosti u Lionu - Francuska (u okviru Erazmus programa mobilnosti studenata) Jana svoj stvaralački izraz proširuje na rad u drugim medijima, što za rezultat ima studiozno postavljen i sveobuhvatno izveden završni master rad.

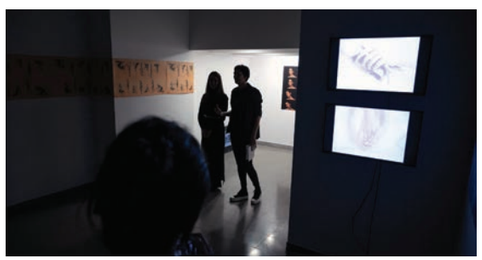
U radu Jane Panajotović, evidentan je kontinuitet u razvijanju teme, kao i posvećenost kojom pristupa. Rad kroz više segmenata objašnjava polje interesovanja i istraživanja u kome se autorka kreće, uz analizu sopstvenog likovnog prostora i jezika; sa određenim uticajima iz istorije umetnosti, psihologije, mitologije, tradicije i savremene umetničke prakse.

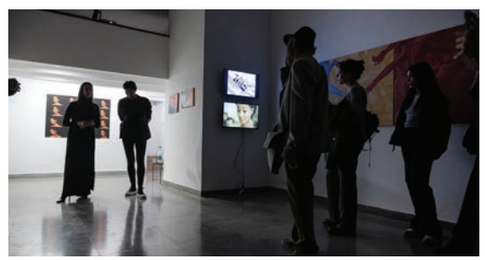
Izložba *Nagomilavanje u sebi – Predstava o nedostacima* predstavlja završni master projekat Jane Panajotović, koji istražuje složene odnose između ženskog tela, samokritike i društvenih ideala lepote. Kroz slike, video-radove i instalacije, radovi ispituju granicu između intime i javnog pogleda, između samoposmatranja i potrebe za prihvatanjem. Polazeći od ličnog iskustva telesne dismorfije, Jana uvodi motive mitologije, dodira i ženskih arhetipova, stvarajući vizuelni narativ koji se kreće između bola i samospoznaje. Rad propituje savremenu žensku ulogu u kulturi perfekcionizma i medijskog ogledanja, dok telo postaje i subjekt i medij introspektivnog dijaloga. Izložba je istovremeno ispovest i ogledalo — prostor nagomilanih emocija, nesavršenosti i pokušaja da se pronađe smisao u sopstvenom ogledanju.

Belart Galerija

SKULPTURALNO: PUTOVANJE...PROSTOR...KONTEKST...

27. oktobar – 8. novembar 2025.

SKULPTURALNO: PUTOVANJE...PROSTOR...KONTEKST... Deo izložbe u SULUV Galeriji.

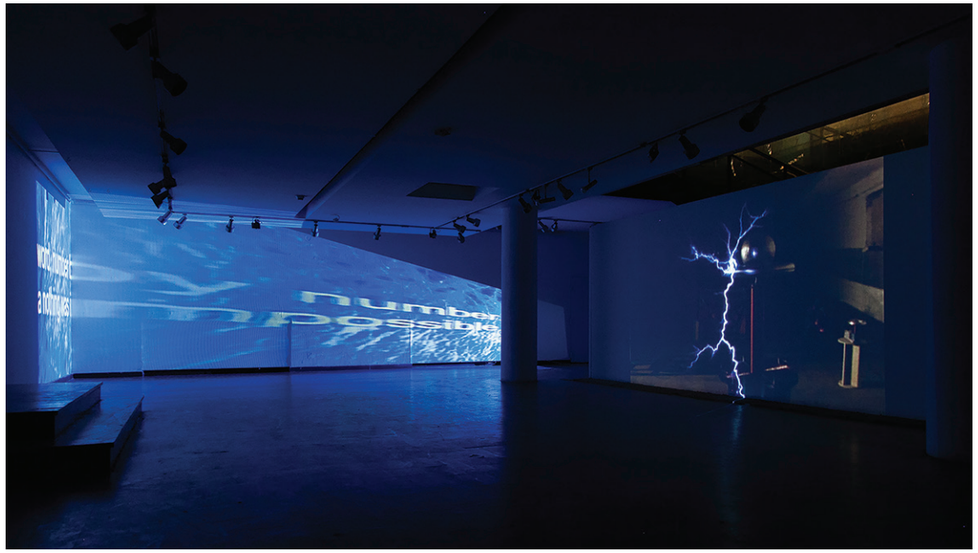
Autori/ke: Adrien Újházi, Radoš Antonijević, Ivana Ivković, Stevan Kojić, Marica Radojčić, Ivana Rakidžić, Lea Vidaković

Izložba u celini obuhvata vremenski period od 1990.-2025. u kome skulptorski koncepti iz devedesetih godina prošlog veka, oni sa prelaza vekova i oni iz 21. veka (na prekretnici vekova i savremenom trenutku) uspostavljaju međusobnu relaciju, te kroz dijalog obezbeđuju novu i sadržajnu komunikaciju. Projekat želi da ukaže na značaj skulpture u okviru umetničkog prostora Srbije i mesto koje ona zaslužuje u njemu.

Izložba preispituje da li i kako se Izazovi devedesetih godina prošlog veka koji su akumulirani u skulpturi tog perioda reflektuju na skulpturu novog milenijuma.

Produkcija:
Bel Art Kontakt, direktorka projekta Vesna Latinović
Kustoskinja:
Svetlana Mladenov

BelArt

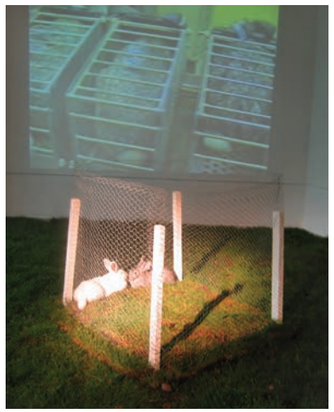

Na samom početku devedesetih godina nova skulptura je inicirala i nagovestila promene i nova istraživanja u umetnosti koja su usledila tokom te dekade. Prvi put primat nad ostalim medijima dobija skulptura koja se nametnula novim idejama i novim duhom. Nova skulptura se služila jednim više racionalističkim postupkom, svedenim formama, geometrizmom, neokonstruktivizmom kao i prisećanjima na minimalističku tradiciju.

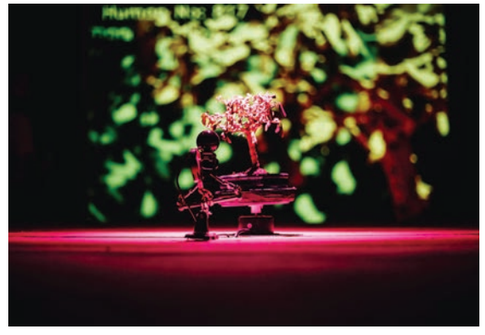

Atmosfera postmoderne iz osamdesetih godina nastavlja da traje u devedesetim kroz izraženi individualizam i naglašeni subjektivistički stav u kome umetnik – pojedinac ima ključno mesto. Tokom devedesetih, ulazeći u proširenо polje umetnosti skulptura je osvajala nove načine prezentacije kroz monumentalne objekte i instalacije. Ulaskom novih medija u ovaj prostor mogućnost kombinovanja i ukrštanja različitih materijala, postupaka i disciplina otvorilo je novo bogato polje za umetnička istraživanja.

Odjeci ovih napora vajara iz devedesetih kulminirali su na prelazu vekova kada su realizovani brojni prostorni projekti ne samo u galerijskim već u alternativnim i slobodnim javnim prostorima koji se mogu podvesti pod pojam kontekstualne umetnosti.

Tokom novog milenijuma, posle prolazne fascinacije novim tehnologijama dolazi do ponovnog vraćanja skulpturalnosti, skulpturalnoj formi i njenog ukrštanja sa prostorom. Nastaju skulpture, objekti i instalacije oslonjene na domete koje je postigla skulptura devedesetih, ali obojene drugačijim kontekstom vremena. One nose u sebi nove ideje i novi duh koji se može naslutiti kroz koncepcijski vođene i postavljene forme rukovođene prvobitnom idejom umetnika, kroz procesualnost i dijalog sa prostorom.

Marija Anđelković

KROZ TALASE

24. novembar – 5. decembar 2025.

Marija Anđelković (1988, Beograd) je osnovne i master studije završila na Grafičkom odseku Fakulteta likovnih umetnosti u Beogradu gde je 2019. godine odbranila doktorski umetnički projekat. Kao stipendista ERASMUS programa, provodi semestar na ALU u Krakovu (2018). Realizovala je osam samostalnih i učestvovala na velikom broju kolektivnih izložbi, projekata i grafičkih radionica u zemlji i inostranstvu. Dobitnica je nagrade Pogledi'24 (2024) i nagrade Drugog međunarodnog bijenala grafike u Bukureštu (2016). Član je Udruženja likovnih umetnika Srbije (ULUS, 2013). Od 2018. zaposlena je u Centru za grafiku i vizuelna istraživanja na FLU u Beogradu kao majstor štampe, a od 2025. angažovana na FPU u svojstvu honorarnog predavača.

„Ona diše, ona se kreće, ona donosi vest o životu tamo vani, o nekom svijetu koji još traje i kuca. Kad bi nestalo svetlosti, ostala bi samo praznina – mrtva stvarnost zatvorene sobe. A dokle god ima svetlosti, i ja sam tu, i nešto u meni živi."[1]

SULUV Recenzija | Nataša Janković

Spajajući dva osnovna umetnička elementa svoje stvaralačke nužnosti – svetlost i vodu – Marija Anđelković oblikuje homogene vizuelne grafičke kompozicije u formi litografija koje predstavljaju lirske, ali konceptualno promišljane izjave. Proces štampe kod umetnice dobija karakter meditativnog i duhovnog umetničkog rituala.

Slojevi tonova i preloma stvaraju ritmičnu sinesteziju svetlosti i vode, u kojoj se smenjuju momenti usporavanja i ubrzavanja, nalik disanju. Reč je o složenoj igri čulnih nadražaja, krhkosti i postojanosti, u kojoj se prepliću humanistički aspekt i tonski kontrasti sakata i legata. Svetlost se prelama kroz vlažnu atmosferu, čineći njenu prisutnost gotovo taktilnom. Magla poprima telesnost – masu koja dodiruje površinu kože i, u trenutku otpora, oblikuje linearne talase.

Izrazita ritmičnost, kontrast i smena svetlih tamnih tonova upućuju na prolaznost i promenu. U kolornoj skali prepoznaje se dinamika promena umetničinog raspoloženja i energije – od dramatičnosti ka smirenju, kao dnevnička zabeleška i svedočanstvo. Stoga grafički listovi izlaze iz okvira ustaljenih konvencija tiraža – svaki list postaje jedinstveno i neponovljivo svedočanstvo procesa. Umnožavanje slike odvija se po principu varijabilnog tiraža, u kojem se iz jedinstva matrice rađa raznolikost serije radova.

Umetnica ne posmatra grešku kao estetsku vrednost samu po sebi, već istražuje međuprostor između valerskog legata i dramatičnog valerskog sakata, prepoznajući u njemu mogućnost za ispitivanje ritmičkih neslaganja i vizuelnih potencijala sukoba suprotnosti. Ova umetnička praksa predstavlja ličnu pretragu i proces pomirenja suprotstavljenih aspekata ličnosti, koji u umetničkom delu koegzistiraju na način koji je pacifistički, a ne destruktivan.

Krajnji rezultat su vizuelno zaokružene celine – papirne tapete ili površine koje simbolički zatvaraju pogled ka društvenoj zagušenosti, a otvaraju prostor ka unutrašnjoj, nenasilnoj transformaciji. Pobeda se u ovom kontekstu ne shvata kao uništenje suprotnosti, već kao njihovo pomirenje – kako u društvenom, tako i u ličnom smislu. Bez beline, modri tonovi izgubili bi svoju funkciju i postali bi samo disperzija tame, lišeni značenja i svrhe.

[1] Proljeće Ivana Galeba, Vladimir Desnica

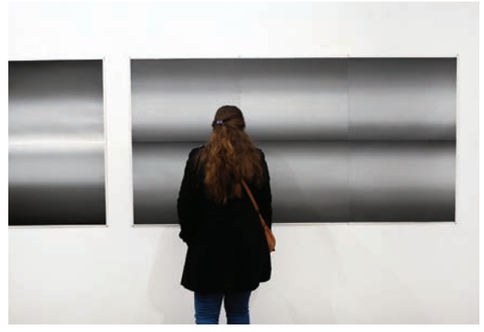

Izložba Kroz talase obuhvata seriju litografija velikog formata i ambijentalnu instalaciju od papira. Koncept radova počiva na dovođenju u odnos telesnog iskustva i estetskog doživljaja koji se formalno ostvaruju u domenu specifičnog izvođačko-performativnog karaktera grafičkog medija. Naziv izložbe, anticipira promenu, proces i transformaciju, naglašavajući istovremeno dvojnu prirodu kretanja – fizičkog i duhovnog, stvarnog i imaginarnog. Prikazi se svode na svetlosne površine, gde je crtež u potpunosti apstrahovan kontemplativnim prevođenjem u bojene gradijente i izjednačen sa kompozicijom. Beline i bojene zone pretapaju se oponašajući kretanje talasa. Neodređenost prostora slike posmatrača uvodi u stanje zapitanosti o poreklu posmatranog prizora, koje se dešava na granici svetova, između fizičkog i mentalnog prostora, između utopije i distopije, analognog i digitalnog. Upravo ovakvi prostori, otvoreni za projektovanje različitih sadržaja i značenja, odražavaju vitalnost apstraknih kompozicija: one nisu u potpunosti lišene realnosti, već predstavljaju njenu preobraženu sliku u kojoj se zadržao trag prisustva, nečega što je postojalo ili što tek treba da postane.

Aleksandra Saša Jeremić, Zorica Milisavljević, Selman Trtovac

TOPOGRAFIJA TIŠINE

8 – 26. decembar 2025.

Gde je mesto traume u životu pojedinca i gde se ono nalazi u stvarnosti društva? Kako iz tog mesta da se iskorači i kako da se razbiju obrasci transgeneracijskog prenošenja traume? Konačno, kakve odgovore na ova pitanja može da pruži umetnost i zašto su njeni odgovori relevantni?

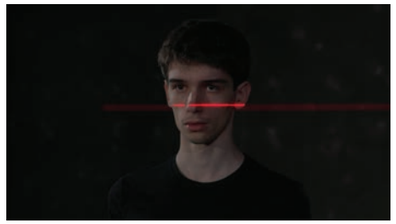
Izložba *Topografija tišine* polazi od prvog pitanja, intenzivno se bavi drugim, a ishodište joj je u trećem. Naslanjajući se na svoja prethodna istraživanja u polju suočavanja sa transgeneracijskom traumom, Zorica Milisavljević i Selman Trtovac u zajedničko promišljanje ove teme uključili su Aleksandru Sašu Jeremić. Rezultat pomnog izučavanja, praktičnog istraživanja i zajedništva u tom procesu je zaokružena celina od tri rada predstavljena na ovoj izložbi. Umetnici se bave traumama Balkana, potencijalima isceljenja, iskustvom proživljenosti i simbolikom „linije života". Izložba otvara prostor tišine, refleksije i mogućeg oslobađanja, u koji je posmatrač pozvan da uđe.

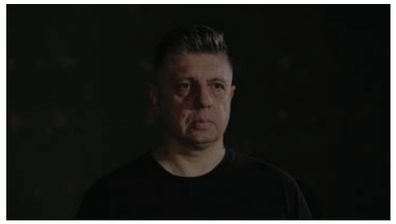
ALEKSANDRA SAŠA JEREMIĆ diplomirala je Međunarodnu ekonomiju na Univerzitetu u Beogradu (2011), Slikarstvo i nove medije na FLU u Beogradu (2019), kao i Frei Kunst na HBK Braunschweig (2025) u klasi Aste Gröting i Candice Breitz, kao stipendistkinja DAAD-a. U svom radu koristi performans, video i zvučne instalacije i skulpturu. Istražuje identitet, pamćenje i iskustva migracije. Članica je kolektiva d.u.o. i Soba 55. Živi i radi u Berlinu.

ZORICA MILISAVLJEVIĆ (1967, Sremska Mitrovica) studirala je na Kunsthochschule Weissensee u Berlinu, a diplomirala na Fakultetu primenjenih umetnosti u Beogradu (1992). Idejni je tvorac, mentorka i suosnivačica kolektiva Gradska Gerila, kao i kolektiva Društvo udružene odgovornosti. U svom radu bavi se samoorganizovanim umetničkim kolektivima, poezijom svakodnevice, prolaznošću i kolaborativnim praksama. Od 1996. radi u Goethe-Institutu u Beogradu kao koordinatorka kulture. Živi i radi u Beogradu.

SELMAN TRTOVAC (1970, Zadar) studirao je slikarstvo na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu (1990–1993), a potom skulpturu u klasi Klausa Rinkea na Umetničkoj akademiji u Diseldorfu, gde je 1997. proglašen za studenta majstora. Doktorirao je 2012. na FLU u Beogradu. Suosnivač je Nezavisne umetničke asocijacije Treći Beograd i istraživačke stanice Perpetuum Mobile. Izlagao je na brojnim samostalnim i grupnim izložbama u zemlji i inostranstvu. Njegovi radovi zastupljeni su u više javnih i privatnih kolekcija. Živi i radi u Beogradu.

Topografija tišine

SULUV Recenzija | Nela Tonković

Može li čovek da iskorači iz nasleđene traume i prevaziđe je? Može li savremena umetnost da sagleda taj proces i da ga razume? Ili, korak dalje, može li umetnost da ponudi ohrabrenje i podršku u tako osetljivim emotivim realnostima?

Višegodišnje istraživanje mehanizama prenošenja transgeneracijske traume, koje su preduzeli Zorica Milisavljević i Selman Trtovac, uz pridruživanje Aleksandre Saše Jeremić, bilo je preduslov za nastanak novih zajedničkih radova prikazanih na izložbi *Topografija tišine – Transgeneracijski prenos traume.* Polazeći od složenosti transgeneracijske traume, čije se najsnažnije ispoljavanje javlja u generaciji koja je posredno doživela i internalizovala traumu svojih praroditelja, umetnici usvajaju stav da je „njihova generacija" upravo ona najintenzivnije obeležena traumom. Ispitujući načine suočavanja sa društvenom traumom na Balkanu, odlučuju se za kolektivnu sesiju *sistemskih konstelacija* u kojoj učesnicima dodeljuju uloge ovdašnjih kolektiviteta i ispituju njihova grupisanja, ponašanja i mirovanja – ali, možda najupečatljivije, i mogućnost pojave nade. Kroz druga dva zajednička rada tematizuju *liniju života* u suočavanju sa bliskim drugima ili sa sobom.

Ovako koncipirana izložba, zaokružena jedinstvom u realizaciji radova, doprinosi promišljanju suočavanja sa dubokim traumama kroz sferu umetnosti. Umesto da postavljaju beskrajno pitanje tuđe odgovornosti, umetnici se na veoma osetljiv način bave sopstvenom i mogućnošću isceljenja kroz suočavanje sa bolom – bez obzira na to kada da je on nastao. *Topografija tišine* svedoči o moći savremene umetnosti da ponudi prostor refleksiju koja može postati prostor isceljenja.

Shared Visions

Shared Visions je pionirska inicijativa usmerena na osnivanje transnacionalne zadruge za vizuelne umetnike – demokratske, solidarnosti zasnovane strukture posvećene promeni načina na koji umetnici žive, rade i organizuju se, naročito na Balkanu i u Istočnoj Evropi, ali i u širem međunarodnom kontekstu. Projekat okuplja međunarodni tim vizuelnih umetnika, kulturnih radnika, istraživača iz oblasti humanistike, praktičara Web3 tehnologija i aktivista, kroz dugotrajan i intenzivan niz aktivnosti od januara 2025. do oktobra 2028. godine. Shared Visions nastaje kao odgovor na nesigurne uslove rada umetnika i nedostatak podrške, posebno u Istočnoj Evropi. Projekat pokreće osnivanje međunarodne zadruge sa sedištem u Srbiji – u vlasništvu umetnika i zasnovane na principima solidarnosti, zajedničkog odlučivanja i društvene svrhe. Zadruga će reinvestirati resurse u zajedničke potrebe, dok će kroz saradnju sa Web3 zajednicama razvijati alate za kolektivno upravljanje i istraživati nove modele umetničkog tržišta. Cilj projekta je stvaranje održivijeg i pravednijeg okruženja za umetnike kroz udruživanje, solidarnost i zajedničko delovanje.

Who cares about the european project?

Projekat je podržan kroz program Kreativna Evropa, a vodi ga Fondacija Fond B92 (Srbija), u saradnji sa ključnim organizacijama iz Evrope: SOTA (State of the Arts, Belgija), Caradt (Avans Univerzitet primenjenih nauka, Holandija), Landscape Choreography (Italija), Institut za savremenu umetnost (Crna Gora), Soshenko 33 (Ukrajina), kulturna zadruga KICKVOIDLÖOP (Portugal) i SULUV (Udruženje likovnih umetnika Vojvodine, Srbija).

Širu mrežu pridruženih partnera čine: Blue Cube Foundation (Bugarska), INKA (Severna Makedonija), Platform ACCT (Holandija), Kunstenpunt (Belgija) i Art Workers Italia (Italija), koji doprinose znanjem, zagovaranjem i regionalnim povezivanjem.

RADIONICA #5: (THIS IS NOT AN) OPEN CALL

19 – 22. septembar 2025.

Projekat: Shared Visions
Organizator: Fondacija Fond B92
Organizacija i koordinacija Radionice #5: SULUV
Mesto: Galerija SULUV, Novi Sad

Moderatori: Federico Aldovisi (LANDCHO), Alessandro Y. Longo (Curve Labs)
Prezentator: Alessandro Y. Longo, Curve Labs

Učesnici:
Julia Grau, Olga Serova, Stanislav Verigo (Urban Sketchers Novi Sad),
Nu Simakina (KP Radionica),
Filip Misita (Club Podzemljica),
Milica Dukić, Dunja Stojanović, Adrienn Ujhazi, Goran Despotovski, Danijel Babić (SULUV),
Ivana Ehrensvard (Hartverse),
Dušan Ivić (MSUV),
Milan Đorđević, Jovana Sudimac (Oaze 2.0),
Tijana Cvetković, Kristina Todoroska Petreska (INCA),
Noa Treister (Fond B92).

Ostali učesnici: Nevena Delić, Snežana Turudija, Tijana Jevrić

Funded by
the European Union

Radionica #5: (This is Not an) Open Call, Novi Sad, September 19-22, 2025

SULUV Recenzija | Dunja Stanojević

Serijal radionica *Shared Visions* postepeno je razvijao teme o tome kako umetnici i kolektivi mogu deliti resurse, zajednički odlučivati, istraživati i konkretizovati saradnju. Radionica #5 kroz ove teme ponudila je konkretne mehanizme poput daljih mikroprojektnih aktivnosti, diskusija o blokčejnu za transparentnost i praktičnu primenu stečenih saznanja i kvadratnog glasanja . Udruženja, grupe i pojedinci koji su kroz svoje predloge učestvovali, izabrani su putem javnog poziva namenjenog umetnicima i kolektivima sa Balkana. Cilj radionice bio je da preispita ulogu i formu samih javnih poziva - ne kroz njihovo ukidanje, već kroz ispitivanje mogućnosti saradnje i zajedničkog učenja. Planom je predviđeno da sva ova istraživanja i saznanja nadograde konkretnim idejama nakon procesa selekcije. Nakon odabira, učesnici su se okupili u Novom Sadu kako bi razmenili iskustva i isprobali participativne načine donošenja odluka i raspodele resursa.

Radionica je počela predstavljanjem odabranih učesnika, koji su prikazali svoj rad i inicijative u različitim kontekstima. *Urban Sketchers Novi Sad* govorili su o svojim okupljanjima na urbanim prostorima, ulicama i parkovima, gde crtaju svakodnevni život i beleže gradski pejzaž. *Artist in the Local Community* ističe kako jednostavan element poput zajedničke klupe može postati mesto susreta i saradnje u selima i gradovima. *Club Podzemljica* iz Kragujevca unosi DIY energiju fanzina, sitoštampe i poezije, pokazujući kako kolektivno izdavaštvo može zadržati kulturu dostupnom. *KC Radionica* iz Beograda predstavlja svoj prostor i program rada kroz performans, izložbe, koncerte i zajednicu, dok *Vishni Residency*, smešten u malom makedonskom selu, prikazuje spoj umetničkog rada i svakodnevnog života kroz zajedničko stvaranje sa lokalnim stanovnicima.

Ove prakse pokazuju da umetnost ne mora uvek da se završi izložbom ili nekim tradicionalno očekivanim rezultatom - umetnost može postojati u radionici, fanzinu, javnoj klupi ili zajedničkom obroku. Susret sa ovim praksama doneo je osvežavajuću perspektivu o drugačijim načinima rada, zasnovanim na saradnji i zajednici. Mnoge inicijative pokazuju koliko potencijala postoji na lokalnoj sceni, posebno sada, kada umetnički kolektivi i samostalne organizacije jačaju.

Nakon upoznavanja učesnici su prešli na praktične vežbe. Prva je bila sesija o blokčejnu sa Alessandrom Y. Longom (gostujućim učesnikom ispred organizacije Curve Labs, angažovane na razvoju tehničkog dela na projektu Shared Visions), koja je istraživala kako decentralizovani alati mogu podržati transparentnost, praćenje i nove oblike finansiranja zasnovanog na solidarnosti. Diskusija je uključila primere poput Circles UBI, gde su poverenje i identitet ugrađeni u protokole, kao i šire diskusije o Crypto Commons i kooperativnim infrastrukturama.

Druga sesija bila je eksperiment sa kvadratnim glasanjem (QV), sistemom koji omogućava učesnicima da izraze ne samo šta preferiraju, već i koliko im je to važno. Svaki učesnik dobio je ograničen broj glasova (99), koje je mogao raspodeliti među pet projekata. Cena svakog dodatnog glasa rasla je kvadratno (jedan glas = jedan kredit, dva glasa = četiri kredita itd.), što je podsticalo strateško razmišljanje. Glasanje je bilo anonimno preko platforme RadicalxChange, a ukupni budžet od 2.500 € poslužio je kao primer kolektivne raspodele. Iako su rezultati pokazali različite nivoe podrške, grupa je odlučila da sredstva raspodeli jednako, jer je cilj bio učenje o zajedničkom odlučivanju, a ne konkurencija ili efikasnost.

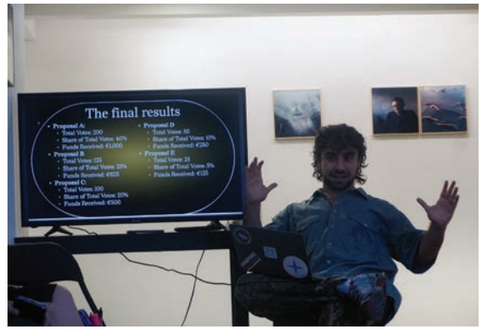
Eksperiment sa kvadratnim glasanjem otvorio je prostor za razmišljanje o pravičnosti, učešću i preraspodeli. Učesnici su mogli premeštati glasove, menjati prioritete i pratiti proporcionalni uticaj svojih odluka u realnom vremenu. Vizuelni prikaz, gde svaki glas predstavlja kvadrat, učinio je rezultate transparentnim i lakim za interpretaciju. Diskutovalo se i o primeni QV-a van finansijskih odluka, za postavljanje prioriteta i razmišljanje o pravičnoj raspodeli resursa u stvarnim kolektivima i organizacijama.

Radionica #5 bila je više o isprobavanju mogućnosti u praksi nego o donošenju zaključaka. Učesnici su zajedno razmišljali o tome kako donošenje odluka i raspodela resursa mogu funkcionisati na transparentniji i participativniji način, stvarajući prostor za dijalog i zamišljanje saradnje u njihovim sopstvenim kontekstima. Mali eksperimenti i razmena ideja pokazali su koliko praktično učenje može uticati na svakodnevni rad i kolektivne prakse.

Radionica se završila razmenom ideja o tome kako se principi kolektivnog odlučivanja i deljenja resursa mogu dalje primenjivati u svakodnevnom radu učesnika. Izabrane inicijative nastaviće da razvijaju svoje projekte u okviru Shared Visions programa, uz mentorsku podršku i mogućnosti za zajedničke prezentacije rezultata u narednim fazama projekta.

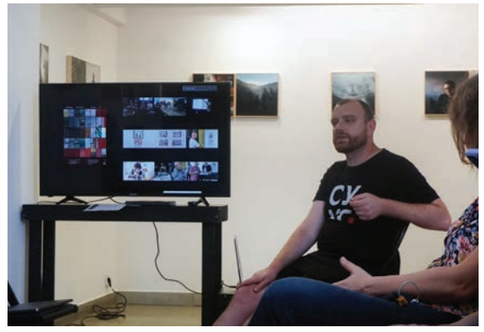

Program razmene i boravka

Projekat *Poveži, obeleži*

Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine

Program razmene i boravka

Poslednjih nekoliko godina, Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine, pored redovnih aktivnosti koje se tradicionalno odvijaju već dugi niz decenija, pokrenuo je i više novih projekata koji za primarni cilj imaju: razvoj i unapređenje podrške u produkciji radova, razmene i gostovanja umetnika, međunarodnu i regionalnu saradnju i povezanost, edukacije i pokretanje tematskih celina i koncepata kojima se razvija istraživački pristup učešću u projektima.

Dva razvojna programa Saveza udruženja likovnih umetnika Vojvodine koja su pokrenuta su: *Program novih umetničkih praksi* i *Program razmene i boravka*. Prvi program u 2025. godini nije realizovan, sredstva nisu dodeljena za projekte *SMIC*: *Pomeraj u kodu*, *Pokretna forma*, *Relacije tela*..., kroz *Program Razmene i boravka* i projekat *Poveži, obeleži*, realizovana je saradnja sa udruženjem HULU, Split, Htvatska.

Svojim programskim delovanjem projekat *Poveži, obeleži* pokreće specifičan proces međusobne povezanosti i integracije gostujućih i domaćih umetnika. Akcenat je na umrežavanju, međunarodnoj saradnji i razmeni umetničkih ideja i iskustava. Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine na taj način unapređuje postojeće i pokreće nove vidove saradnje sa različitim udruženjima, umetničkim grupama i pojedincima iz zemlje i inostranstva. Idejna zamisao projekta *Poveži, obeleži* podrazumeva umetničko istraživanje prostornih, medijskih, društveno-političkih i socijalnih aspekata koji bi potom bili predstavljeni u umetničkom radu. U tom smislu, sagledavaju se i mogućnosti aktiviranja novih, alternativnih izlagačkih prostora na različitim lokacijama grada.

POVEŽI
OBELEŽI

Razvojna ideja projekta je: umrežavanje multimedijalnih umetnika; regionalno i međunarodno povezivanje; razvoj i rast kapaciteta umetničke zajednice; uspostavljanje saradnje između udruženja i organizacija; pokretanje interkulturalnih dijaloga; istraživanje i eksperimentisanje na polju multimedijalnih formi; razvoj tematskih sadržaja i koncepcija; aktiviranje novih odnosno alternativnih, ali i već postojećih izlagačkih prostora; gostovanja stvaralaca i prezentovanje umetničkih radova pojedinačnih autora i grupa.

Artists-in-Residence Programme

Link It, Mark It project

Union of Fine Artists' Association of Vojvodina

Artist-in-Residence Programme

In the last few years, in addition to the regular activities that have been traditionally taking place for a number decades, the Union of Fine Artists' Associations of Vojvodina has launched several new projects primarily aimed at: development and advancement of support in production of works, exchange and guest appearances of artists, international and regional cooperation and networking, education and launching thematic units and concepts that develop an exploratory approach to participation in projects.

Two development programmes of the Association of Fine Artists of Vojvodina that have been launched are: the *New Artistic Practices Programme* and the *Artist-in-Residence Programme*. The former program was not implemented in 2025 as the funds were not allocated for the projects *SMIC: Shift in Code, Mobile Form, Body Relations*. The *Artist-in-Residence Programme* and the project *Link It, Mark It* facilitated cooperation with the HULU association, Split, Croatia.

The programming activities of the *Link It, Mark It* project are aimed to initiate a specific process of interconnecting and integrating guest and local artists. The emphasis is on networking, international cooperation and exchange of artistic ideas and experiences. The Union of Fine Artists' Associations of Vojvodina thus improves the existing and initiates new types of cooperation with various associations, artistic groups and individuals from our country and abroad. The conceptual idea of the *Link It, Mark It* project includes exploring spatial, media, socio-political and societal aspects to be presented in the artistic works. In that context, we are looking into the possibilities of activating new, alternative exhibition spaces in different locations of the city.

The development idea of the project is: networking of multimedia artists; building regional and international connections; development and growth of the artistic community's the capacities; establishing cooperation between associations and organisations; initiating intercultural dialogues; research and experimentation in the field of multimedia forms; development of thematic content and concepts; activating new, i.e., alternative and already existing exhibition spaces; artists' guest appearances and presentation of artworks by individual authors and groups.

Darija Dragojlović / SULUV NOVI SAD

Prirodne nedoumice u veštačkom prostoru

22. avgust – 25. septembar 2025. Salon Galić, Split, Hrvatska

Program saradnje i pertnerskih realizacija SULUV i HULU.
Projekat *Poveži, obeleži*, SULUV 2025.

Darija Dragojlović (1996., Kraljevo). Završila je diplomski studij na Akademiji umjetnosti u Novom Sadu, smjer slikarstvo, te je pohađala različite programe stručnog usavršavanja u području konzervacije i restauracije kulturne baštine. Sudjelovala je u brojnim interdisciplinarnim (Art and Science) i inkluzivnim projektima, kao i na likovnim kolonijama. Članica je SULUV-a i Šok ZaDruge (MMC „Led Art"), unutar koje je radila kao galeristica i urednica likovnog programa. Od 2021. godine aktivno sudjeluje u svim projektima koje provodi MMC „Led Art". Autorica je brojnih tekstova i urednica više publikacija na području umjetnosti. Razvija samostalnu umjetničku praksu, ali u prvi plan stavlja kolektivni rad. U svojoj praksi propituje različite prirodne i društvene fenomene, koristeći raznovrsne medije poput crteža, fotografije, prostorno specifičnih instalacija i video-umjetnosti. Realizirala je deset samostalnih i sudjelovala u više skupnih izložbi u Srbiji. Živi i radi u Novom Sadu, gdje je producentica likovnog programa u Studentskom kulturnom centru Novi Sad.

Fotografija: Žaklina Antonijević

Prirodne nedoumice u veštačkom prostoru
HULU *Recenzija* | Ana Čukušić, kustoskinja izložbe

Unutar pomno zaokružene i odabrane izložbene cjeline posebno se ističu crteži naziva Vještačke tvorevine. Radi se o sustavu nanizanih lingvističkih i slikovnih pojmova bez značenjske veze, autonomnim misaonim konstelacijama, koje sažimaju, poput priručnika o razlikovanju artificijelnog od prirodnog, antropocentričnu sliku svijeta. Naglasak rada je na nelogičnim, satiričnim, fiktivnim kombinacijama unificiranih sustava znakovlja, kao što su znakovni jezik, metrički sustavi, šifre proizvoda, piktogrami, kemijske formule, međunarodni kartografski simboli, politički pojmovi. Svi nabrojani načini sporazumijevanja ljudi unutar okoliša naglašavaju isključenost prirode iz dijaloga i podrazumijevaju jedan komunikacijski smjer. Okosnica serije je terminologija, koja čini nasilnu distinkciju između prirodnog i umjetnog, premda ih u stvarnosti doživljavamo premreženo.

Drugi ciklus, Prirodne nedoumice o vještačkom prostoru, posjetiteljima dočarava Baudrillardovu hiperstvarnost, svijet u kojem više ne razlikujemo reprezentaciju od stvarnosti, artificijelno od prirodnog. Jedno od takvih mjesta su rezervati prirode ili prirodoslovni muzeji, čiji su izlošci inspiracija fotografske serije. Postavljajući biopolitička pitanja o etičnosti ljudskog djelovanja prema prirodi i posljedicama te aktivnosti, kao i o ulozi čovjeka u održavanju i oblikovanju ekosustava, autorica naglašava paradoksalnost mjesta koja bi prirodu trebala očuvati i održati na životu. Paradoksalnost se očituje u nastojanjima da se prirodu očuva kroz umjetno kreirane okoliše, koristeći se antropocentričnim mehanizmima, odnosno postavljanjem unutar umjetnih granica. Podilaženjem ljudskim potrebama i interesima, prirodu se kolonijalizira čime ona postaje izolirani fragment. Fotografije prikazuju primjerke taksidermije, izvornu prirodu koja je sada umjetna. Ciklus uključuje i video intervju autorice i kustosa, u kojem autorica među ostalim otkriva pripada li njezina umjetnička praksa domeni ekološkog aktivizma.

Aktualni ciklus naziva Ugrožene vrste čine crteži, od kojih najveći (ujedno i triptih) nosi trostruko autorstvo, uz Dariju, potpisuju ga Nikola Džafo i Nemanja Milenković. Dragojlović radove nerijetko razvija iz dijaloga s okolišem, ali i kolegama, a nije joj strana niti rad u umjetničkim kolektivima. Crtački razgovor s umjetnicima različitih generacija no istih kontekstualnih i tematskih okupacija, konzultira reference iz dnevnih novina, stručne literature unutar zoologije i povijesti umjetnost, kao i iz vlastitih radova. Dariji nesvojstvena narativna manira, koju obilježavaju pripovjedački diskontinuiteti i rezovi, autore ipak vrijednosno pozicionira te im pripisuje emocionalan i angažiran pristup temi.

Darijini radovi navraćaju na neuljepšane osobine antropocena, od kojih smo se nehotice udaljili u želji da nadiđemo vlastitu prirodu i pronađemo učinkovit no u stvarnosti propustan korektiv prirodi koja nas okružuje.

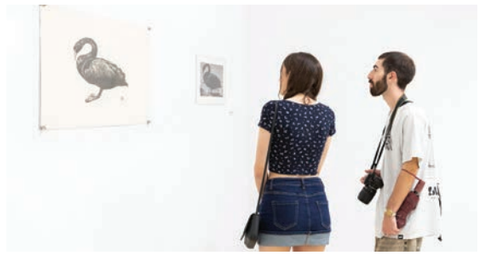

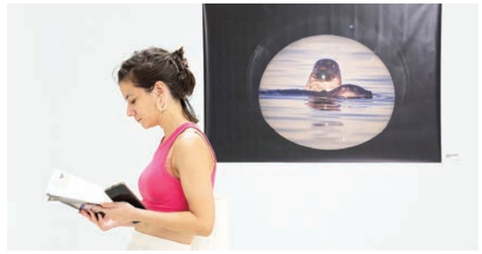

Izložba *Prirodne nedoumice u veštačkom prostoru* predstavlja nastavak serije radova pod nazivom *Veštačke tvorevine*.
Galerijski prostor koristim kao veštački ograđen prostor u kome predstavljam seriju crteža, fotografija i razgovor koji je vođen sa kustosom Zoranom Erić, takođe na temu *Prirodne nedoumice u veštačkom prostoru*. Odabir radova predstavlja pitanje šta je prirodno, a šta veštačko, odnosno na polemiku na koju nailazimo u postavljanju pitanja: Šta možemo danas definisati da je i dalje prirodno, i šta danas znači reč veštačko (sinonim srp. izvedeno, eng. artificial)? Da li je sve, na šta je čovek intervenisao svojim prisustvom zapravo veštačko i da li je u epohi antropocena (i postantropocena) moguće napraviti distancu između prirodnog, izvornog i onog što je čovekovim delanjem doživelo modifikaciju i dobilo drugi tok? Pored navedenih radova, izložen je i zajednički crtež *Ugrožene vrste* nastao u saradnji sa umetnikom Nikolom Džafom i umetnikom Nemanjom Milenković. Rad se nadovezuje na temu o prirodnim i veštačkim granicama, pitanjima ugroženosti, ali i na razna druga spekulativna viđanja ove teme na koju umetnici odgovaraju iz svojih ličnih umetničkih perspektiva.

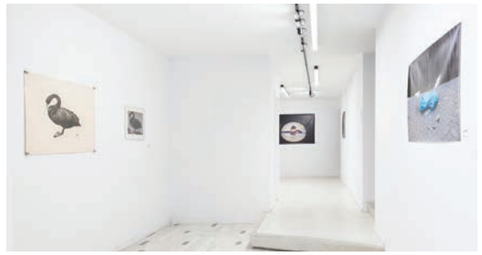

DARIJA DRAGOJLOVIĆ
PRIRODNE NEDOUM
VEŠTAČKOM PROST

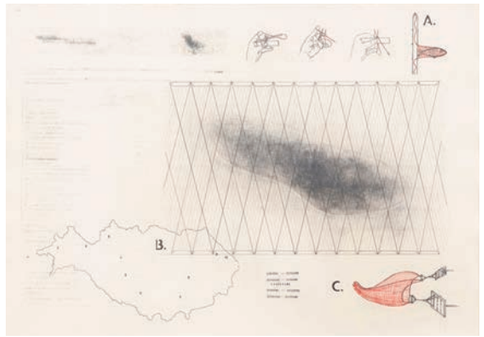

HIGH

A.
B.
C.

Josip Šurlin / HULU SPLIT

MODULATOR

29. septembar – 10. oktobar 2025.

Program saradnje i pertnerskih realizacija SULUV i HULU.
Projekat *Poveži, obeleži*, SULUV 2025.

Josip Šurlin (Split, 1993) je konceptualni umetnik koji u svom radu istražuje prostor i savremene načine života. Godine 2012. upisuje Umjetničku akademiju Univerziteta u Splitu, smer slikarstvo. Studirao je u klasi profesora Gorkog Žuvele, a 2017. godine diplomirao je slikarstvo pod mentorstvom profesora Viktora Popovića i profesorke Neli Ružić. Učestvovao je na više grupnih izložbi i predstavio radove na trinaest samostalnih izložbi. Finalista je Nagrade Radoslav Putar, a na Prvom studentskom bijenalu dobio je i pisano priznanje za svoj rad. Godine 2018. postaje član Hrvatske udruge likovnih umetnika (HULU, Split). Od 2020. godine zaposlen je kao asistent na Umjetničkoj akademiji Univerziteta u Splitu, na odseku za slikarstvo.

jsurlin933.wixsite.com/website

MODULATOR

SULUV Recenzija | Slavica Žarković, kustoskinja izložbe

Umetnost Josipa Šurlina se fokusira na proučavanje ljudskog tela, i to na način da je umetnik introspekcijski zagledan u sebe, a u isto vreme je svestan surovosti neoliberalizma u kom savremeno društvo funkcioniše. Na izložbi u Galeriji SULUV umetnik postavlja četiri rada pod nazivima *SN Tension*, *Pelvis*, *Štakorov manifest* i *In Vitro II*. U pitanju su instalacije izvedene u različitim medijima gde se umetnik poigrava sa našom percepcijom predmeta koji su izvedeni od neočekivanih materijala. Ova tri rada čine jednu celinu sa prostorom u koji su postavljeni, i svi zajedno čine jedan umetnički iskaz koji nosi naziv *Modulator*. Uzimajući sopstveno telo kao meru, odnosno kao modul, ispituje proporcije i merne vrednosti koje nam telo pruža da bi preispitao odnose privatno – javno, individualno – kolektivno, odnosno lično – političko. Polazeći iz perspektive jednog marginalizovanog pojedinca kreira hladne prostore koji postaju odraz takve individue. U ovom procesu umetnik se oslonio na Le Korbizijeov koncept Modulor koji teži da ukaže na čovekovu težnju da uspostavi harmoniju između prostora i ljudskog tela, na diskoneciju koja se desila industrijalizacijom i na neophodnost njenog ponovnog uspostavljanja. Ovde treba ostaviti otvoreno pitanje o standardizaciji ljudskog tela koje je korišteno prilikom zastupanja ovih teza, koliko ona diskriminiše i dehumanizuje, zato se umetnik i fokusira na svoje telo. Naročito u radu *SN Tension* gde materijal koji koristi – bitumenska traka koja se koristi za asfaltiranje – i forma – radničke kecelje – ukazuju na odnos kapitalizma prema ljudskom biću, koji ga negira kao individuu i dehumanizuje, tretira ga kao potrošni resurs koji uniformiše da u njemu ne bi prepoznao ljudskost i slučajno izazvao empatiju, te samim tim i izgubio profit. Jedino što razlikuje ove radničke kecelje jesu slova i brojevi koji visinu ljudskog, odnosno umetnikovog, krvnog pritiska tretiraju kao serijski broj (SN).

Drugi rad pod nazivom *Pelvis* predstavlja dve slike karlične kosti, koje su reljefno iscrtane pomoću gumenog granulata na tepisonu. Jedan crtež predstavlja prednju, a drugi zadnju stranu kosti stvarajući tako dvostranu vizuelnu naraciju. U pitanju je kost koja povezuje kičmu sa nogama, omogućava kretanje, štiti unutrašnje organe, ali i igra bitnu ulogu u rađanju. U ovom radu za umetnika je karlica metafora fizičkog rada, otpornosti i unutrašnje snage koja mu omogućava sa promišlja o ljudskoj potrebi za kretanjem, ostavljanjem traga, ali i o društveno-političkim okvirima koji sve više definišu i ograničavaju amplitude naših pokreta i akcija. Vizuelno ove slike-objekti podsećaju na arheološka nalazišta kao tragovi prošlosti. Kroz karlicu – kao mehanizam pokreta – umetnik istražuje na koji način individualni gestovi mogu postati politički činovi, i kako fizičko prisustvo tela u prostoru može reflektovati lične, ali i društvene tenzije.

Manifest je dokument sa tekstom koji proklamuje osnovna načela nekog novog umetničkog ili političkog pokreta koja su obično suprotstavljena postojećim konvencijama. U tom kontekstu umetnik stvara rad *Štakorov manifest* gde na deset čeličnih ploča ispisuje različite rečenice, hemijske formule otrova za pacove i znakove. Deo ovog rada je i serija od pet objekata koji vizuelno podsećaju na pacove. U ovom radu kroz ispise ukazuje na probleme koji se javaljaju u savremenim prostorima za život. Sve je promenjeno u momentu kada je prostor za život, jedan intimni prostor koji predstavlja čovekov lični i porodični identitet, postao tržišna roba, odnosno pretvoren je u nekretninu. To više nisu prostori za život čoveka, niti su njemu prilagođeni, nego predstavljaju investiciju. Rad, kao manifest, revoltirano govori o nestanku tih privatnih prostora za život.

Kako se u radu *In Vitro I* umetnik bavio ne-mestima, odnosno tranzitnim prostorima koje tumači psihološki, simbolički i metaforički, on razvija dalje ovo promišljanje u radu *In Vitro II* gde analizira pojam klimatizacije stambenih prostora kao simbole osnovne ljudske potrebe za preživljavanjem, odnosno za disanjem. Vazduh, konkretno čist vazduh je osnova za zdrav život ljudi ali i čitavog ekosistema, pa se postavlja pitanje kako njegova kontrola, odnosno regulacija kroz klima uređaj pretvara ovo zajedničko dobro u izvor profita pojedinaca. Rad je napravljen u obliku spoljne jedinice klima uređaja crne boje i oslikava savremene biopolitike i tehnološke kontrole nad osnovnim životnim funkcijama. Promatrajući disanje Josip Šurlin se oslanja na teoriju Lus Irigare za koju disanje nije samo fiziološki čin već i filozofski, ontološki i etički pojam. Ono nije samo čin uzimanja kiseonika već model bivstvovanja, pa tako disanje povezuje duhovno, jezičko i međuljudsko iskustvo. U tom kontekstu *In Vitro II* ukazuje na du-

boku vezu između tehnologije, različitih ekonomskih, ekoloških i političkih okolnosti sa opstankom čoveka, ne samo u fizičkom nego i filozofskom smislu.

Teme koje Josip Šurlin dotiče na izložbi *Modulator* bave se fenomenom savremene biopolitike i zato njegovi radovi i proističu većim delom iz dubokog istraživanja, a manje, skoro neprimetno, iz ličnog iskustva. Jednostavnost u izboru materijala i minimalizam u samoj realizaciji dela, kao i svedenost postavke na četiri rada, u suprotnosti su sa detaljno promišljenim angažovanim konceptom, kako u odabiru tema i izvedbi radova, tako i njihovom pažljivom postavkom u prostoru galerije.

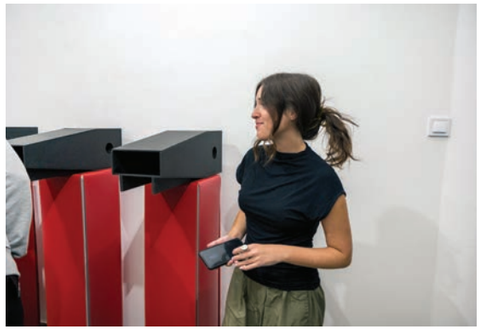

Izložba *Modulator* Josipa Šurlina obuhvata četiri multimedijalna rada: *SN Tension*, *Pelvis*, *Manifest pacova* i *In Vitro II*. Radovi su izrađeni od industrijskih materijala poput drveta, bitumena, tehničke gume i PVC-a, dok jedan uključuje i „redi-mejd" elemente – tepison. U radovima se koriste tekstualni i brojčani ispisi, anatomske ilustracije i stilizovani objekti. Kroz izložbu autor istražuje prostor i modalitete ljudskog tela u kontekstu urbanizacije, biopolitike i zdravlja. Tela se posmatra kao mera – krvni pritisak, karlična kost, pokret, glas, disanje – u dijalogu sa prostorom. Umetnik se oslanja na različite teorije iz oblasti antropogeografije, sociologije i psihologije, polazeći pre svega od teze Alfreda Nojmana da su organi međusobno povezani sistemom proporcija. Izložba problematizuje odnos habitat–subjekt, ukazujući na uticaj prostora na telo – i obrnuto – te poziva na promišljanje o humanizaciji prostora kroz umetnički izraz.

Edukativnoistraživački i Izdavački program

Edukativnoistraživački program (otvoreni dijalozi, javna vođenja, predavanja i seminari).
Izdavački program (godišnja publikacija i druga stručna izdanja)

U SUSRET JUBILEJU / TRI JUBILEJA UDRUŽENJA

Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine na osnovu strategije Udruženja je svoje aktivnosti od 2024. godine usmerio na obeležavanje tri jubileja:

Jubilej 55 godina od osnivanja galerije Udruženja (2024)

Galerija Udruženja je počela sa radom 1969. godine. U svom kontinuiranom radu od nastanka do danas kroz veliki broj realizacija predstavila je značajne događaje (izložbe članova, gostujuće izložbe, promocije, predavanja i sl.)

Jubilej 70. Godišnja izložba (2025)

Izložba koja prati rad Udruženja od 1951. godine i predstavlja značajnu tradicionalnu manifestaciju koja je kroz decenije omogućavala godišnji pregled savremenog stvaralaštva eminentnih umetnika, kao i onih mladih, afirmisanih i neafirmisanih, aktivnih članova i članica Udruženja.

Jubilej 80 godina rada Udruženja (2026)

Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine je osnovan kao Udruženje likovnih umetnika Vojvodine 1946. godine i jedno je od najstarijih likovnih umetničkih Udruženja u Srbiji i Jugoslaviji. Udruženje je od 1958. godine funkcionisalo kao podružnica Udruženja likovnih umetnika Srbije. Iz sastava Udruženja likovnih umetnika Srbije izdvaja se 1977. godine i dalje funkcioniše kao zasebno udruženje, a 1985. godine formira se u Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine (SULUV).

Projekat *Arhivska građa Saveza udruženja likovnih umetnika Vojvodine: osam decenija kontinuiteta (1946-2026)*, (Digitalizacija kulturnog nasleđa SULUV), posvećen je ovom jubileju i očuvanju kulturnog nasleđa. Podrazumeva kompletnu digitalizaciju arhive od nastanka Udruženja (1946) do danas i očuvanje materijala koji predstavljaju važno kulturno nasleđe.

Arhiva Udruženja je materijal koji svedoči o radu i stvaralaštvu značajnih umetnika, članova Udruženja, kao i o razvoju i značaju Udruženja za kulturu. Materijal sadrži biografske i bibliografske podatke, medijsku građu, kataloge, izdanja, publikacije, objavljene i neobjavljene elaborate iz umetnosti, kritičke tekstove i recenzije, dokumentarnu građu (fotografije, video, audio zapise). Digitalizacijom kulturnog nasleđa Udruženja doprinosi se koherentnosti budućeg rada ove institucije i naglašava se razvoj kroz valorizaciju istorijskih, sadašnjih i budućih događaja.

Projekat je kroz *Edukativnoistraživački program* Udruženja namenjen široj i stručnoj javnosti putem dostupnih sadržaja publikacije i digitalnih sadržaja.

The educational research program

The educational research program (open dialogues, public guidings, lectures and seminars),
Publishing programme (annual publication and other professional publications)

AHEAD OF ANNIVERSARY / THREE JUBILEES OF THE ASSOCIATION

The Union of Associations of Visual Artists of Vojvodina, based on the Association's Strategy, from 2024 onwards, focuses its activities to the celebration of three jubilees:

The 55th anniversary of the foundation of SULUV Gallery (2024)

The SULUV Gallery started its work in 1969. In its continuous work since its establishment, through numerous programmes, it has presented significant events (exhibitions of members, guest exhibitions, promotions, lectures, etc.)

70th Annual Exhibition Jubilee (2025)

The Exhibition has showcased the work of the Association since 1951 and is a significant traditional event that has been providing an annual review of the contemporary work of eminent artists, as well as od the young, established and unestablished, active members of the Association.

The 80th anniversary of the Association's work (2026)

The Union of Fine Artists' Associations of Vojvodina was founded as the Association of Fine Artists of Vojvodina in 1946 and is one of the oldest fine art associations in Serbia and Yugoslavia. From 1958, the Association operated as a branch of the Association of Fine Artists of Serbia. It disjoined the Association of Fine Artists of Serbia in 1977, continuing to work as a separate association, and in 1985 it was formed into the Union of Fine Artists' Associations of Vojvodina (SULUV).

The project Archival Material of the Union of Fine Artists' Associations of Vojvodina: Eight Decades of Continuity (1946-2026), (Digitalisation of SULUV's Cultural Heritage), is dedicated to this anniversary and the preservation of cultural heritage. It includes a full digitalisation of the archive from the foundation of the Union (1946) until today, and the preservation of materials that represent important cultural heritage.

The SULUV's archive includes materials that testify to the work and creativity of important artists, members of the association, as well as the association's development and importance for culture. The material contains biographical and bibliographic data, media material, catalogues, editions, publications, published and unpublished studies in the field of art, critical texts and reviews, documentary material (photographs, videos, audio recordings). The digitalisation of the cultural heritage of the SULUV contributes to the coherence of the future work of this institution and emphasises the development through the valuation of historical, present and future events.

Through SULUV's *Educational and Research Programme*, the project is intended for the general and professional public through the available publications and digital contents.

JUBILEJ 80 GODINA UDRUŽENJA

Arhivska građa Saveza udruženja likovnih umetnika Vojvodine:
Osam decenija kontinuiteta (1946–2026)

Edukativnoistraživački program nematerijalne kulturne baštine

FRAGMENTI ISTORIJE

FRAGMENTI ISTORIJE: 1946–1999. VLADIMIR MITROVIĆ

Udruženje likovnih umetnika Vojvodine (1946–1956)

Fragmenti istorije: 1946–1956.

Udruženje likovnih umetnika Srbije. Podružnica za Vojvodinu

Fragmenti istorije: 1957–1967.

Fragmenti istorije: 1968–1977.

Udruženje likovnih umetnika Vojvodine (1978–1986)

Fragmenti istorije: 1978–1986.

Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine

Fragmenti istorije: 1987–1999.

FRAGMENTI ISTORIJE: 2000–DO DANAS. NELA TONKOVIĆ

Fragmenti istorije: 2000–2025.

suluv.org/fragmenti-istorije/

55/80

Aktivnosti povodom jubileja
55 godina rada Galerije
i 80 godina postojanja
Udruženja

Samostalni umetnici
Free-lance Artists

suluvsamostalci@gmail.com

SULUV je početkom 2018. godine ponovo potvrdio reprezentativnost kod Ministarstva za kulturu i javno informisanje Republike Srbije što je omogućilo nastavak vršenja poverenih poslova koji se odnose na pitanja samostalnih likovnih umetnika. Statusnu komisiju čine: Slobodan Knežević Abi, Bosiljka Zirojević Lečić, Jovanka Ulić, Dobrivoj Rajić i Rastislav Škulec. SULUV u 2025. godini u svojoj evidenciji broji 55 samostalnih likovnih umetnika.

SULUV was re-acknowledged as a representative association by the Ministry of Culture and Public Information of the Republic of Serbia in early 2018, which enabled it to continue carrying out the tasks delegated to it in regard to free-lance artists. The members of the Status Committee are: Slobodan Knežević Abi, Bosiljka Zirojević Lečić, Jovanka Ulić, Dobrivoj Rajić and Rastislav Škulec. In its record, in 2025 SULUV has 55 free-lance fine artists.

suluv.org

Portfolio članova Udruženja

PORTFOLIO

suluvsamostalci@gmail.com

Baza Vizuelne Umetnosti Srbije

Baza vizuelne umetnosti Srbije je portal realizovan u saradnji Udruženja likovnih umetnika Srbije (ULUS) i Saveza likovnih umetnika Vojvodine (SULUV).

Saradnje

HULU
CULT store
Ton Europe
gallery Zvono
МТ
ŠOK ZADRUGA
SEE cult
УЛУК
GALERIJA KAZAMAT HDLU OSIJEK
APORON21
metanoia Artopédia
SULUJ
УЛУС
MAS Multimedial Art Studio
Artist-Run Alliance
kuda.org
(яе)kønekcija
gallery Zvono
Művésztelep Czongrad
BELART
DaNS
Škola velikog srca
kunstraumarcade
BVBK ÖSTERREICH
UPIDIV

Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine
The Union of Associations of Fine Artists of Vojvodina

Produkcija SULUV 2025.

LUV. (Likovna umetnost Vojvodine)

SULUV Production 2025

LUV. (LUV - Fine Arts of Vojvodina)

Izdavač / Publisher:

Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine
Union of Associations of Fine Artists of Vojvodina

Bulevar Mihajla Pupina 9, 21000 Novi Sad, Srbija
9 Bulevar Mihajla Pupina, 21000 Novi Sad, Serbia
Tel/phone: +381.21.524.991
suluvkontakt@gmail.com
suluvkonkursi@gmail.com
suluvsamostalci@gmail.com
suluv.org

Glavni i odgovorni urednik / Responsible Editor-in-Chief:

Dr um. Goran Despotovski, predsednik udruženja / D.F.A., President of Association

Urednici izdanja / Editors:

Dr um. Jelena Sredanović, članica predsedništva / D.F.A., Member of Presidency
Mast. lik. um. Adrienn Ujhazi, članica predsedništva / MA, Member of Presidency
Dr um. Ana Vrtačnik, članica predsedništva / D.F.A., Member of Presidency
Mast. lik. um. Alena Klačik, članica predsedništva / MA, Member of Presidency
Dr um. Goran Despotovski, predsednik udruženja / D.F.A., President of Association

Autori teksta / Authors of the Texts:

Ispred predsedništva, Goran Despotovski

Autori fotografija / Authors of the Photos:

CINETIC, SULUV, Aleksandar Danguzov, Žaklina Antonijević ...

SULUV Recenzije / SULUV Reviews:

Sunčica Lambić Fenjčev, viša kustoskinja Savremene galerije Zrenjanin / Senior Curator of the Contemporary Gallery Zrenjanin

Slavica Zarković, viša kustoskinja Savremene galerije Zrenjanin / Senior Curator of the Contemporary Gallery Zrenjanin

Svetlana Mladenov, likovni kritičar / art critic

Vladimir Mitrović, istoričar umetnosti, kustos MSUV / art historian and MCAV curator

Nela Tonković, kustoskinja Savremene galerije Subotica / Curator of the Contemporary Gallery Subotica

Tamara Kucor, kustoskinja Savremene galerije Subotica / Curator of the Contemporary Gallery Subotica

Nataša Janković, kustoskinja Fakulteta likovnih umetnosti / Curator at the Faculty of Fine Arts in Belgrade

Dunja Stanojević, saradnica Udruženja / Collaborator of the Association

Marina Popović, profesorka, Akademija umetnosti Novi Sad / Professor, Academy of Arts in Novi Sad

Bosiljka Zirojević Lečić, profesorka, Akademija umetnosti Novi Sad / Professor, Academy of Arts in Novi Sad

Ostali tekstovi / Other texts:

Dr Goran S. Milovanović, Ivana Brezovac, Ana Čukušić

Grafičko oblikovanje / Graphic Design: SULUV

Tiraž / Circulation: 150

Štampa / Printed by: Birograf Comp d.o.o. / Zemun

Novi Sad, 2025.

Pokrovitelji / Supported by:

Grad Novi Sad, Gradska uprava za kulturu / City of Novi Sad, City Administration for Culture

Град Нови Сад
City of Novi Sad

Napomena: Stavovi autora izneti u knjizi (publikaciji *Produkcija SULUV 2025*), ne izražavaju stavove organa koji je dodelio sredstva za finansiranje.

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

061.2:73/76(497.113 Novi Sad)"2025"

САВЕЗ удружења ликовних уметника Војводине (Нови Сад)
Produkcija SULUV 2025. : LUV (Likovna umetnost Vojvodine) = SULUV production 2025 : LUV (LUV - Fine Arts of Vojvodina) / [autor tekst Goran Despotovski] ; [autori fotografija Aleksandar Danguzov ... [et al.]]. - Novi Sad : Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine, 2025 (Zemun : Birograf comp). - 108 str. : ilustr. ; 25 cm

Delimično uporedo srp. tekst i engl. prevod. - Tiraž 150.

ISBN 978-86-88319-55-3 (broš.)

a) Савез удружења ликовних уметника Војводине (Нови Сад) -- Изложбе -- 2025

COBISS.SR-ID 181700873

Savez udruženja likovnih umetnika Vojvodine
The Union of Associations of Fine Artists of Vojvodina